

Kieppi

Metsätalouden lehti metsästäjille

2020

**Sarminiemen
samoojan
jäähyväiset
kairalle**

Seitsemän sortin tulet

Martimoaapa tutuksi

Ranka vetreäksi passissa

Syksyn metsästyslupien myyntiin tuli muutoksia

Metsästyslupien myynti alkaa kesäkuussa, mutta tällä kertaa luvat vasta varataan, eli niitä ei heti makseta. Varaus onnistuu Eräluvat-verkkokaupassa vain kirjautumalla – kaikkien asiakkaiden on siis poikkeuksellisesti luotava tunnukset Eräluvat-verkkokauppaan ja kirjaututtava ennen myynnin alkua.

Kesäkuussa varattujen lupien eräpäivä on 15.8., ja ne voi maksaa aikaisintaan 31.7. Jos verkkokaupassa varattua lupaa ei makseta eräpäivään mennessä, se vapautuu automaattisesti muiden ostettavaksi. Puhelinmyynnissä tehdyt laskutilaukset eivät kuitenkaan peruunnu automaattisesti.

Erälupien kysyntä on kasvanut kovasti poikkeusolojen aikana. Metsästys- ja kalastus ovatkin turvallisia harrastuksia erityisaikoina. Näillä myyntijärjestelyillä Metsähallitus haluaa varmistua siitä, että myös maan sisäinen matkustelu on turvallista ja suositeltavaa syksyllä.

Lupia voi varata 8.6. alkavalla viikolla Eräluvat-verkkokaupassa tai palvelunumerossa 020 69 2424.

Kaikista muutoksista tiedotetaan **Eräluvat.fi**-sivustolla.

Kieppi on Metsähallituksen maksuton lehti metsästäjille. Lehti ilmestyy kerran vuodessa ja on luettavissa myös netissä Eräluvat.fi.

Miksi sait Kiepin?

Kieppi jaetaan kaikille, jotka ovat ostaneet Metsähallituksen metsästyslupien edellisvuonna. Käsissäsi oleva lehti on jaettu siis vuonna 2019 metsästyslupien ostaneille.

Tuikki

Metsähallituksen lehti kalastajille.

Kieppi

Metsähallituksen lehti metsästäjille.

Metsä.fi

Metsähallituksen lehti sidosryhmille.

Suomu

Lehti kaikille koko vuoden kalastonhoitomaksun maksaneille.

Toimitus

Päätoimittaja: Aku Ahlholm

Toimituskunta: Mika Laakkonen, Olli Urpanen, Ahti Putaala, Päivi Lazarov, Juha Ahonen, Mikko Malin

Toimituksen yhteystiedot

Metsähallitus, PL 81, 90101 Oulu
P. 0206 39 4000
etunimi.sukunimi@metsa.fi
www.eräluvat.fi

Kannen kuva:

Antti J. Leinonen

Muut kuvat:

Antti J. Leinonen, Jere Malinen, Markku Pirttimaa, Vesa Ranta, Kimmo Ervola

Ulkoasu ja taitto

Mint Company

Kirjapaino

PunaMusta

Lehden toimittajat ja kuvaajat

Pekka Juntti
toimittaja

Jere Malinen
toimittaja

Hannele Lamusuo
toimittaja

Antti J. Leinonen
kuvaaja

Vesa Ranta
kuvaaja

Jaana Haapaluoma-Höglund
toimittaja

Markku Pirttimaa
kuvaaja

Tässä numerossa

Savua ilman tikkuja	6
Jänisjahti meinaa unohtua	12
Ensimmäinen ampumakoe	16
Metsonsoitimet tiedetään	20
Pitkät jäähvyäiset	22
Mieli vetää tunturiin.....	26
Tutustumisen arvoinen Martimoaapa	30
Pyyntimiehen kolumni.....	34
Näin metsällä voi jumpata.....	35

Vakiot

Pääkirjoitus	4
Kiepin täpät	5
Uutiset	15
Kiepin kasvo.....	22

Lupa-asiat

Metsästysluvat	37
Lupa-alueet.....	40
Metsähallituksen henkilöstö.....	42

KANNETAAN VASTUUTA jostain suuremmasta

Tämä tapahtui pääsiäisenä Vaalan erämaasoilla. Hankien päällä pitkin järvenrantaa juoksi vastaan jokin musta. Kaukaa katsoen kulku näytti kulmikkaalta kuin saunajakkara olisi lähestynyt. Se oli kuitenkin fiksumpi kuin jakkara, koska se pysähtyi noin 50 metrin päähän. Tuuli kuljetti epäilyttävää hajua. Se oli sekoitus hiihtävää ihmistä ja sen koiraa, joita tämä ahma katsoi viisaammaksi väistää.

Tällaiset kohtaamiset ovat nykyään yleistyneet. Luontomme on muuttunut. Esimerkiksi 50 vuotta sitten ahman, ilveksen, suden tai karhun kohtaaminen Suomen luonnossa oli epätodennäköistä, mikä johtui siitä, ettei suurpetoja juurikaan ollut. Nyt on, ja luonnossa liikkujat eri puolella maata näkevät jälkiä, löytävät haaskoja ja pääsevät jopa kuvaamaan petoja.

Luemme lehdistä, että luontomme köyhtyy, pölyttäjät katoavat, biodiversiteettikato ja ilmastomuutos uhkaavat ja edessä on maailmanlaajuinen katastrofi. Suomalainen riistalajisto tästä kaikesta huolimatta lienee kokonaisuutena vahvempi kuin koskaan jääkauden jälkeisen historian jälkeen. Sorkkaeläinkannat ovat runsaat, ja pedot ovat palanneet. Jopa kanalintukannat tuntuvat pärjäävän. Joillakin vesilintulajeilla menee ikävä kyllä huonommin.

Aina pitää olla huolissaan ja varautua pahimpaan, mutta voiko tästä nyt iloita? Vahva riistaresurssi ei johdu pelkästään ilmasto-
muutoksesta eikä ole lopun alkua, vaan se on myös vastuullisen luonnon- ja lajienhoidon ja suojelun tulosta. Kyllä siitä jollekin voi kiitoksen osoittaa, vaikkapa lainsäätäjille.

Riistataloudelle tällä on merkitystä. Suomella on pitkä eräperinne vaalittavana, eikä tällä hetkellä mikään näytä siltä, ettei meillä olisi mahdollisuuksia vaalia ja jatkaa suomalaista eränkävintä. Tässä *Kiepin* numerossa on paljon nuorisoaasiaa mutta myöskin viittauksia menneeseen. Me valtion salojen hoitajat uskomme ja luotamme uuteen sukupolveen.

On lohdullista ajatella, että nykyisillä ja tulevilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus halutessaan vielä piiloutua erämetseen ja soiden reunoille, olla "petona" osana luontoa ja palata takaisin kylille elämyksiä rikkaampana mukanaan luonnon tarjoamaa terveellistä ravintoa. Se voi olla riistaa mutta myös ennen kaikkea kokemuksia ja ymmärrystä luonnosta ja sen merkityksestä.

Metsästyksen ja riistanhoidon merkitys Suomessa tulee kasvamaan. Nykyisen lajistomme ylläpito vaatii hyvin aktiivista luonnonhoitoa ja suojelutyötä. Vieraslajien ja varsinkin intensiivisen maankäyttömme lajistovaikutusten hallinnassa kantojen säätely on tärkeä keino. Metsästys myös lähentää meitä ymmärtämään luonnon järjestystä, jonka perusta on syntymisen ihme ja kuoleman välttämättömyys.

Niiden välissä on elämä. Siitä pitää kantaa vastuuta, koska sen roolin olemme muulta luonnolta ottaneet jo aikaa sitten. Tuo rooli ei tee meistä jumalia. Ainoastaan yhden liian ylivoimaisen lajin.

Jukka Bisi

erätalousjohtaja, Metsähallitus

Metsälle lähelle

Kevään poikkeusolot nostivat lähieräalueet arvoon. Kun matkustelu muihin maakuntiin ei ollut mahdollista tai suositeltavaa, suomalaiset alkoivat hakeutua erälle niin lähelle kuin mahdollista.

Metsähallituksen metsästysalueet kaupunkien lähellä ovat yleensä olleet vähällä käytöllä, poikkeuksena pääkaupunkiseudun lähialueet. Nyt elämys ja villiruoka kiinnostavat mahdollisimman lyhyen matkan päässä.

Kaupunkien lähikohteita

Rovaniemi

kuntalaisilla metsästys-oikeus oman kunnan alueella valtion mailla
2615 Rovaniemi

Oulu

5616 Vaala 5627 Röyttä
5628 Utajärvi 5639 Länsi-Pudasjärvi
5640 Muhos

Kuopio

7621 Hirvivaara-Rostua 7630 Kiikkukangas
7668 Heinävesi 7685 Pyylampi
7689 Tervanen-Leikko-Pusa 7693 Sorsasalo-Ahveninen

Joensuu

7630 Kiikkukangas 7642 Kuora-Kontiovaara-Uimaharju
7652 Ilomantsi 7668 Heinävesi

Vaasa

6614 Linkkilä 6642 Virrat
6679 Merikarvian Kasalabådanin Luodot

Jyväskylä

6617 Kukko-Multia 6661 Muuratjärvi
6662 Uurainen 6663 Toivakka
7689 Tervanen-Leikko-Pusa

Tampere

6643 Parkano 6645 Kuru
6651 Orivesi 6666 Kuhmoinen

Turku ja Pori

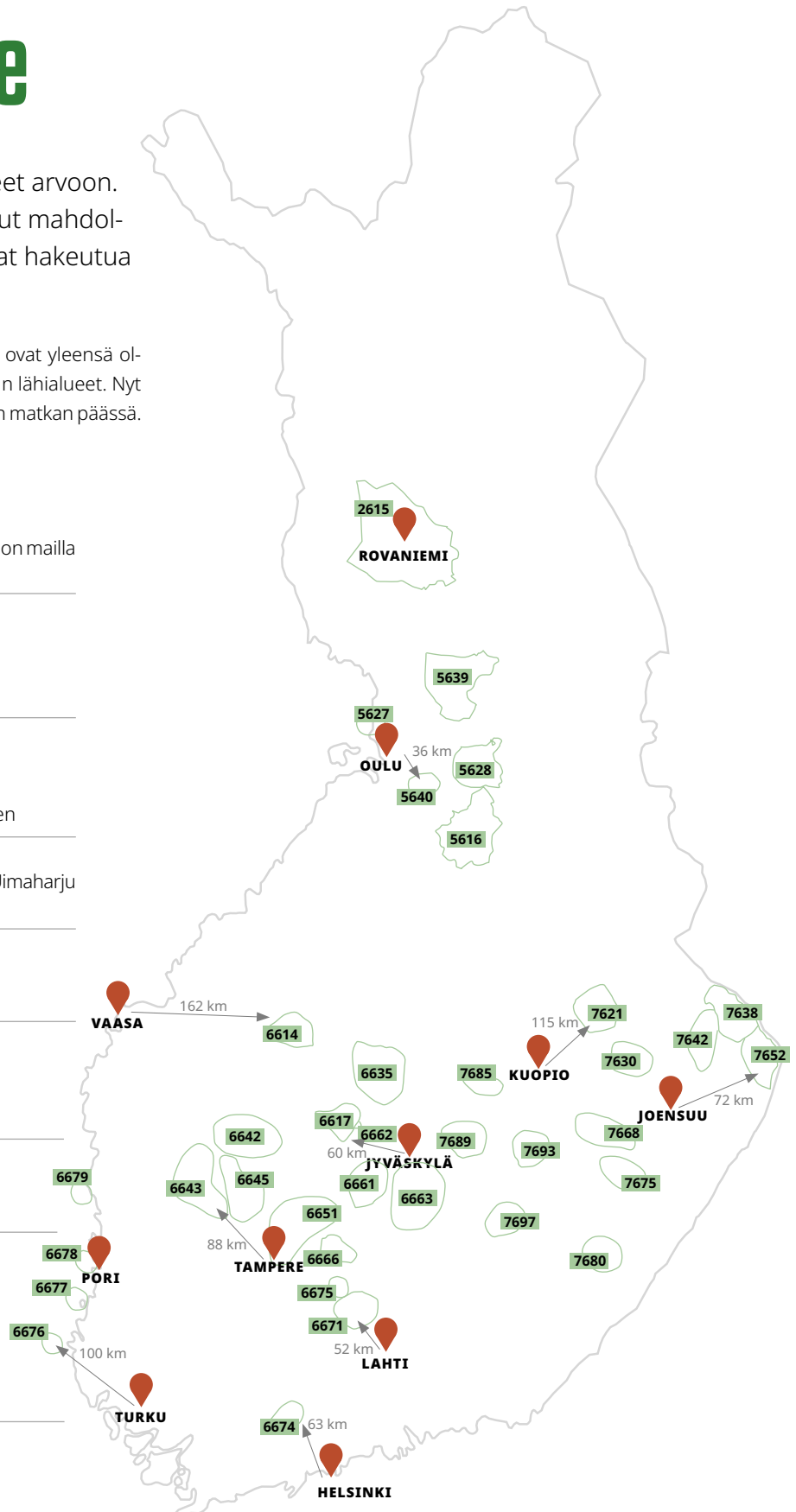
6676 Uudenkaupungin Harmaaletot
6677 Rauman Bokreivit 6678 Porin Räyhät
6679 Merikarvian Kasalabådanin Luodot

Lahti

6671 Evo 6675 Vesijako

Helsinki

6671 Evo 6674 Keihäsjärvi
Valtion yleiset vesialueet merellä

Tulen **HERRA**

Tuli on luonnossa liikkujan tärkein turvallisuustaito, kertoo henkiinjäämiskouluttaja Mika Kalakoski. Hän opetti Kieppi-lehdelle seitsemän tapaa, miten tehdään tuli ilman tulentekovälineitä.

 Pekka Juntti Antti J. Leinonen

Elämän kevät uusmaalaisessa sekametsässä Pukkilassa. Jänikset ovat savotoineet lumenpainamat haavat valkeiksi. Suurten haapojen tikankolat tuijottavat kuin metsän silmät. Soselumi lotisee Survival-killan koulutuspäällikön **Mika Kalakosken** lenkkareiden alla. Selviytyjä lähti aivan väärillä kengillä kaverinsa Ilpon metsään näyttämään, miten tehdään tulet silloin, kun läjä lentää tuulettimeen erämaassa, palelee ja pitäisi saada aikaan tulet ilman tulentekovälineitä.

– Mä en ottanut edes kirvestä mukaan. No, täytyy keksiä jotain, että saadaan edes kahvit keitettyä, Kalakoski virnistää.

Helsingin Kruununhaan kiverämaiden keskelle syntynyt Kalakoski on Suomen ykkösselviytyjä. Hän on toiminut vuodesta 1985 aktiivisesti Survival-killassa, yhdistyksessä, jonka tehtävänä on lisätä tietoutta ulkoilun turvallisuusriskeistä, luonnonravinnon ja -tarveaineiden hyötykäytöstä sekä luonnon- ja ympäristönsuojelusta.

Nykyään hän on yhdistyksen ikänestori, eräänlainen survival-sensei, joka kouluttaa klassista henkiinjäämisoppia nuorille, sotilaille ja kouluttajille. Ammatikseen Kalakoski toimii Ilmatieteen laitoksen Etelämantereen tutkimusohjelman (FINNARP) operaatiopäällikkönä.

Kalakosken mukaan tuli on ulkonaliikkujan tärkein turvallisuustaito. Ilman ruokaa pärjää viikkoja, ilman vettäkin päiviä, mutta kylmää ihminen ei kestä. Siis ei muuta kuin nuotiota rakentamaan.

Ensin tehdään kytytuli

Ilpon metsän selviytymisharjoitukseen tulee välittömästi voimallista todellisuuden tuntua, kun puukko livahtaa läpi kuivalihakimpaleen ja siitä syvälle Mika Kalakosken peukaloon.

– Terävä veitti. Tuli suttina läpi, Mika Kalakoski kiroaa sormeaan pidellen.

Sormi vuotaa reilusti, mutta sopivaa sidemateriaalia ei ole mukana. Sitten Kalakoski muistaa tamponin, jonka on säilönyt reppunsa kätköihin sytytysmateriaaliksi. Hän puristaa tamponia peukaloon ja alkaa toisella kädellään touhuta ensimmäistä nuotiota, jonka nimi kuuluu: kitkatulet tuliporalla.

Tarkoituksena on oksaa aluspuuhun hinkkaamalla saada aikaan kuumaa purua, josta saadaan aikaan kytytuli.

Menetelmään tarvitaan suora lepän, kuivan haavan tai vaikka pajun oksa. Kalakosken mukaan havupuutkin käyvät poraksi, jos ne ovat keloutuneet pihkattomiksi. Sitten tarvitaan yksi hirven polviluu, tai vastaavasti halkaistu tuoreen puun pätkä, johon on kolottu kuoppa poralle. Siitä poraaja painaa poraa aluspuuta vasten käsiään hiertämättä.

Aluspuuna toimii tällä kertaa itse vuoltu laudanpätkä. Aluspuuhun on hyvä tehdä puukolla pieni kolo, jotta pora pysyy paikallaan. Porauskohdan viereen tehdään hahlo, josta kuuma puru pääsee tippumaan kasaksi tuohen päälle.

– Tässä on monta pientä juttua. Jopa tuo hahlo on tärkeä. Jos puru ei tipu tarpeeksi nopeaa kasaksi, ei saada aikaan riittävän kuumaa purua.

Tavoitteena on musta puru. Jos puru on ruskeaa, poraa on painettu liian kovalla voimalla.

Viimeiseksi tarvitaan jousipyssyn näköinen katanoksa-naru -yhdistelmä, johon pora kiepsautetaan. Sitten aletaan porata, tai sahaamiselta se enemmän näyttää.

Kalakoski poraa, savu nousee.

– Ei tarvitse painaa kovaa. Tärkeää on pitkä ja rento liike, sillä tähän voi mennä aikaa, Kalakoski sanoo.

Ensimmäinen tuli sytty kerrasta

Pora alkaa savuta melkein heti, ja parin minuutin päästä savu nousee jo purukasastakin.

– Onnistuiko tämä eka kerralla? Kyllä, näyttäs että siellä käy savu. Ja se kytee. Siinä meillä on kyty! Kalakoski hihkaisee ja nostaa ilmaan tuohenpalan, jonka päällä savuaa musta pieni purukasa.

Sen jälkeen Kalakoski rakentaa pesän. Se tarkoittaa jotakin helposti palavaa sytykettä, vaikkapa katajan pintahilsettä tai kuivia saniaisia, mitä vain hienojakoista. Kalakoski asettelee sytykettä kydyn ympärille rauhallisesti. Kiirettä ei ole ja tärkeintä on varoa, ettei työstä tärkevä käsi hajota kasaa, jolloin tulenalku sammuu.

Kalakoski kääntää pesän kytyneen ylösalaisin ja laittaa tuohen alle, jottei viriävä tuli polttaisi sor-

mia. Sitten hän puhaltaa kevyesti. Savu sankkenee.

– Mennäänkö sytyttämään tuli, Kalakoski sanoo ja hiippailee tulenalku käsissään nuotiopaikalle.

Kalakoski puhaltaa lisää ja kohta hänen käsissään roihuaa tuli. Tulen herra virittää nuotion ja myhäilee tyytyväisenä.

– Tällä lailla se käy. Ei se helppoa ole, mutta ihminen, joka aikoinaan on tehnyt tätä päivittäin, ei kauan ole nuotiota sytyttänyt.

Sormi vuotaa norona, mutta Kalakoski ei välitä. – Keitetääs mahlakahvit!

Toinen tuli: piikivi ja pakuri

Hetken päästä Kalakoski virittää jo uutta tulta, nyt tavallisilla tuluksilla. Rautakar-kun lisäksi tarvitaan limsiö, johon karkulla isketään. Limsiöksi käy piikivi tai kvartsi. Pikkuruinen kipinä tarvitsee mahtavan, äärimmäisen tulenaran taulan, johon tuli tarttuu helposti. Sellaisia ovat käävät. Neandertalien asuinsijoilta löytyi pyriitin lisäksi Suomessakin esiintyvää taula- ja lattakääpää. Yhtä hyvin siihen käy myös rohtona tunnettu pakurikääpä.

Mika Kalakoski kaivaa muutaman tunnin ajan kuivaneen pakurin repustaan. Hän asettaa pienen palan pakuria aivan kiinni piikiveen ja lyö muutaman kerran. Pieni savun liru nousee käävänpalasta.

– Siinä se on pakurissa tulibasillii.

Kääpä ei roihua, mutta kydyn se pitää itsellään hämmästyttävän hyvin. Kerran Kalakoski poltti melkein vajansa, kun kipinä oli lentänyt kivitulusharjoituksissa huomaamatta pakuriin. Lopulta kääpä paloi pöydästä läpi.

Toisella kertaa Kalakoski raaputti käävästä kaiken palavan pois ja lopuksi vielä

kasteli sen, mutta kääpä jatkoi kytemistään ja poltti eteisestä maton.

Kolmas tuli: kaksi kiveä yhteen

Kalakoski hörppii mahlakahvia maireana ja kertoo mullistavista tulitieteellisistä havainnoista. Vanhimmat tulenteekoon viittaavat tuliporalöydökset olivat aiemmin 18 000 vuoden takaa, mutta muutama vuosi sitten arkeologit havaitsivat, että tulenteon taito voi olla jopa 100 000 vuotta vanha.

Aiemmin ajateltiin, että tulus on verrattain nuori tulenteon tapa, koska yleensä karkku tehdään raudasta. Rautaa ei metsästäjä-keräilijöillä ollut, sillä rautaa opittiin rikastamaan vasta 3 500 vuotta sitten.

Kalakoski sanoo, että selviytyjäpiireissäkin on aiemmin ajateltu, ettei kahta kiveä iskemällä voi tehdä tulta. Mutta nyt tiedetään, että pyriitti eli kissankulta soveltuu tulenteekoon. Juuri tätä kiveä löydettiin Ranskasta neandertalinihmisen asuinsijoilta, Kalakoski viittaa Science-lehden artikkeliin.

– Aina puhutaan, että kitkatuli tuli ensin ja sitten tulukset. Mutta ehkä se onkin toisin päin, Kalakoski sanoo.

Kalakosken mukaan löytö mullistaa ihmiskunnan historian. Tuli ei ole ollutkaan vain salaman varassa, vaan se on tehty itse ja sitä on hallittu. Kalakoski uskoo, että on aivan mahdollista, että Suomenniemelle jääkauden jälkeen vaeltaneet ihmiset osasivat tehdä jo tulen.

Kalakoski on nimennyt ikivanhan menetelmän kivitulukseksi. Hän kaivaa esiin pyriittiä sekä latta- ja taulakääpää. Seuraavaksi laitetaan pieni pala taulakääpää maahan ja asetetaan pyriitti sen päälle.

– Tässä on kaksi tekniikkaa. Piikivellä voi joko raapaista tai napauttaa. Kipinät, mitä tästä syntyy, ovat niin punaisia, ettei niitä edes näe kirkkaassa päivänvalossa.

Piikivestä irtoaa paloja.

– Lyön liian lujaa, Kalakoski tuumaa. Kohta käävästä nousee savu.

– Noin. Ei tämäkään niin vaikeaa ole. Jos meikäläinen oppii tämän näin nopeasti, niin kyllä ne ovat ennenkin osanneet, Kalakoski sanoo ja aivan kuin Ilpon metsän haapojen latvat nyökkäisivät hennossa

kevätuulessa kuin kaukaisten esi-isien henget.

Neljäs ja viides tuli: tulustikut ja paristo

Sormi vuotaa. Kalakoski tuputtelee haavaa tamponilla. Sitten hän ottaa savuavan käävänpalan ja laittaa sen haavan päälle. Jospa haava palaisi kiinni.

Kalakoski tökkii taulaa haavalle, ja siitä muistuu mieleen **Matleena Fofonoff**. Hän koetti opiskella koltansaamelaisten taulaamisen taidon, kivunlievityksen taidon, joka tehtiin palavilla tauloilla.

Mutta Fofonoff ei ehtinyt. Viimeinen taulaamisen taidon osannut nainen kuoli ja niin tämä akupunktiota muistuttava parantajataito katosi maailmasta. Eikä Kalakoskikaan ole sitä oppinut, vaikka on joskus kokeillut.

– Kerran taulasin kipeää polvea peukalonpään kokoisella taulalla. Se oli vähän liian iso pala. Kipu lähti, mutta palohaava tuli.

Kalakoski jatkaa tulien värkkäämistä. Hän näyttää ohimennen, kuinka käteen

ammattu kaukopartiomies sytyttää nykyaikaisella ferroseriumista tehdyllä tulustikulla nuotion ainoalla terveellä kädellään. Sytykkeet maahan, puunkalikka niiden viereen, puukko sytykkeiden päälle puuta vasten nojaamaan, jalalla puukolle tuki ja raapaisu. Taas syntyy uusi tuli Ilpon metsään.

Sitten on vuorossa tulenteon mallia tulitikuttomiin mökkiolosuhteisiin. Hän tökkää yhdeksän voltin pariston saippuavillaan ja taas roihuaa.

Kuudes ja seitsemäs tuli: ruutiviulu ja kitkatulet

Ruutiviulu sopii kairaani kadonneille metsästäjille. Tarvitaan vain rautalankaa ja haulikon panos, josta kaadetaan ruuti tuohelle. Sitten rautalankaa hangataan kuivan pölkkyyn niin kauan, että se kuumenee. Sitten lanka ruudin päälle ja tulikoon valkeus.

Jäljellä on enää tulenteokotavoista rankin. Kitkatulet pakuriin käsiporalla. Tarkoitus on pyörittää kuivaa keppiä käsien välissä niin, että kepin pää kuumenee ja pakuri syttyy.

Ilman jousipyssyn näköistä tuliporaa laji on raskas, eikä se onnistu aina.

Kalakoski ottaa ohuen, suoran poraoksansa, siirtyy kalliolle istumaan, pudottaa käävän jalkojensa väliin ja räkäisee käsiinsä.

Hän alkaa porata. Hän aloittaa käsien hankaamisen kepin yläosasta ja painaa. Kädet valuvat pikku hiljaa alas tikkua pitkin. Hän nostaa kädet takaisin kepin yläosan ja jatkaa hankaamista. Kuuluu ähinää, sitten puusikutusta.

Kädet käyvät. Minuutit kuluvat. Hiki virtaa. Lakki lentää kanervikkoon.

Mutta lopulta pakurista nousee savu. Päivän seitsemäs tuli on syntynyt.

Mika Kalakoskea naurattaa. Porakeppi on yltä päältä veressä.

– Tänään onnistuu kaikki. Se johtuu varmaan veriuhrista.

Kympin jäniskevennys

Rantasalmelaiselle Rauno Mikkoselle kymmenen euron jänispäivä on harkittu irtiotto kotikulman tutuista jahtimaista.

 Jere Malinen

Jahtikaveri Rauno Mikkosen hanskakäden heilautus palauttaa päähäni yli 30 vuoden takaisia metsästysmuistoja. Edellisöinen lumisade on peittänyt metsätien viitan. Pyyhkäisyn alta paljastuu teksti Ahvenisentie. Kyynel puristuu silmäkulmaan vääjäämättä.

Olin 15-vuotias mopopoika, kun ajoin tuota tietä ensimmäisen kerran. Perheessäni tai lähipiirissäni ei kukaan metsästänyt, mutta olin lapsesta asti ollut innostunut luonnosta. Kaukaa viisaat vanhemmat ostivatkin pojalleen haulikon lahjaksi. Metsästyskortti oli löytänyt tiensä maastotakkini taskuun jo hyvissä ajoin aiemmin.

Lahjapaketista paljastuneessa haulikossa ei 1980-luvulla ollut mitään ihmeellistä, ei edes kaupungissa. Varsinkaan, jos sitä oli itse toivonut rippilahjaksi ristikorun tilalle. Ei kuolinpesästä ostettu Sauerin rinnakkaispiippu paljon enemmän tainnut tuolloinkaan maksaa.

Viisi syksyä kuljin metsällä intoa uhkuen ja uutta oppien Sor-sasalon ja Ahvenisen valtionmailla. Tuolloin ne olivat eri lupa-alueita. Maattomalle ja seurattomalle nuorelle valtionmaiden puinen viitta oli luojaan lycky. Kotioveltani Varkauden Teerenkujalta naapuripitäjien metsiin mopoili puolisen tuntia.

Sitten koitti armeija. Elämässä maisema vaihtui, mutta mieli samosi senkin jälkeen säännöllisesti Ilvesvuoren vaatimattomalla salolla.

Koekoiran koulutukseen

Herkistelyni katkeaa ystävällisen ääneen.

– Pysäytäpäs, Mikkonen sanoo sivuikkunasta ulos vilkuillen, – tuosta tuoreempia jälkiä emme taida tänä aamuna löytää.

Tien poikki on loikkinut jänis ja jäniksen perässä kettu. Jälkien päällä on jo irtolunta. Metsän sisällä puiden alla jälki näyttää puhtaalta.

Peruutan auton läheiselle tienvarsipistolle. Mikkonen raottaa varovasti takakonttia. Sieltä kurkkii Koivukulman Biittiä-Peeveli.

– Pate, Pate, rauhoituhan, metsämies juttelee hyväntahtoisesti kohta kolmivuotiaalle dreeverilleen samalla, kun pujottaa koiran kaulaan punaista tutkapantaa.

Tavallisesti Mikkonen metsästää jäniksiä kotikulmillaan Rantasalmen Tuusmäessä. Siellä hän kuuluu metsästysseuraan, ja jahtiin ennättää kotiovelta. Alle tunnin automatkan päässä avautuvat Metsähallituksen pienriistamaat tuovat mukavaa vaihtelua arkeen.

– Koiran on hyvä oppia toimimaan erilaisissa maastoissa ja vieraassa ympäristössä. Varsinkin, jos siitä aikoo tehdä koekoiran, maastolumipukuun sonnustautunut mies miettii.

Kettukin kelpaisi Patelle

Mikkonen ei tyrkkää koiraa suoraan jäljelle, jotta se ei lähtisi ketulle. Kumpikin kelpaisi Patelle.

– Yritetään pysyä jäniksessä. Ketusta ei koskaan tiedä. Voi venyä jahti pitkäksi.

Muutaman sata metriä Patea taluteltuaan metsästä löytyy puhdas jäniksen jälki. Siinä kohti kettu on koukannut toisaalle. Ehkä se on oikonut, ja jäljet yhtyvät myöhemmin, mutta Mikkonen päättää kokeilla.

– On kyllä vanha jälki, mutta eiköhän tuolla metsässä ole tuoreempiakin jäniksiä, koiramies uumoilee.

Dreeveriin Mikkonen päätyi rodun ”helppokäyttöisyyden” takia. Koira ei jää metsään asumaan. Tuo toive toteutuu nykyin, sillä puolen tunnin etsimisen jälkeen Pate palailee tielle. Kälpimme passeistam-

Sattumalta metsätiellä kohdattu Kari-Pekka Juutilainen kertoo pyytäneensä valtion mailla jäniksiä 1980-luvulta lähtien.

me pois, ja Mikkonen laittaa suosiolla luokse tulevan koiran kiinni.

– Vaihdetaan paikkaa. Jälki oli vanha, kuten arvelinkin.

Uusi lumi on laittanut jäniksille jarrut päälle.

Sivuikkunakohtaamisia

Vastaan ajaa tummansininen pakettiauto. Tie on siltä kohtaa niin kapea, että kohdattaessa toisen on väistettävä sivuun. Sitten seuraa valtion mailla tyypillinen tapahtuma: molemmat huomaavat olevansa metsästäjiä. Autot pysähtyvät vieretysten, sivuikkunat aukeavat, ystävällinen hymy ja kohtelias tervehdys.

Huomaamme osuneemme onnenpotkuun. Varkautelainen **Kari-Pekka Juutilainen** on metsästännyt Sorsasalo-Ahvenisellä jänistä 1980-luvulta lähtien joka vuosi. Nytkin hänellä on ostettuna osakaasilupa, kuulemma yksi kuudesta alueelle myönnetystä.

– Käyn ajattamassa täällä jänistä lähes viikoittain.

Sen kuulee. Sammutamme autot. Lumisesta metsästä kantautuu soljuva koiran haukku.

– Jatta siellä ajaa. On ajanut jo pari tuntia.

Juutilainen harmittelee, ettei oikein saa yksin passitettua. Hän on nähnytkin jäniksen ajossa jo pari kertaa, mutta liian kaukana.

– Ette tulisi kaveriksi?

Mikkoselle se sopii hyvin, sillä hän ennättää ajattaa Patella myöhemminkin. Pääasia, että jollakin koiralla on ajo päällä. Sellainen on herrasmiesmetsästäjän puhetta.

Takakontissa kanto

Jatalla haukku jatkuu, mutta Juutilaisella ei ole mikään kiire passiin. Hän viittoilee meidät peräänsä. Kilometrin kurvailun jälkeen taiteilemme autot tiensyrjään.

Viime talvena täällä oli ollut kuulemma niin paljon lunta, että

tulipuiden etsiminen maastosta oli mahdollonta.

– Takakonttitervas, Juutilainen nauraa ja nostaa Transitin tavaratilasta hyvälle tuoksuvan karahkan, – ikä ja viisaus.

Hänen tervastulillaan oli istunut tuoloinikin moni muu metsästäjä. Mies katselee aina syksyllä sopivan tervaskannon talveksi ja kuljettaa sitä mukana metsällä.

Loppusilauksen nuotiolle antavat valmiit halot. Nekin matkustavat mutkattomasti Transittissa.

– Tällä jahtialueella ei oikein ole valmiita tulipaikkoja.

Toisin oli 1990-luvulla. Silloin Metsähallitus lanseerasi Sorsasaloon ”Savonmuun Inarin”. Komean kivikurun ympärille suunniteltiin ohjelmalveluita oopperasta alkaen, ja Kivilammella virkistyskalastettiin kiivaasti.

– Meno ja meininki on kyllä hiljentynyt noista ajoista. Ja minulle hyvä niin. Nämä ovat olleet hyviä jänismaita jo pitkään, kiitos hakkuiden.

Muistelen, että vielä 1980-luvulla Joroisten, Leppävuiran ja Jäppilän (nykyisin Pieksämäkeä) rajamaille osuva metsäalue oli enemmänkin metsometsää. Juutilainen vahvistaa muiston. Samalla tervastuli on jo vaihtumassa nuotiossa halkotuleksi.

– On täällä silti kanalintujakin ihan mukavasti.

Hyvän tuulen jänisjahtia

Neljä tuntia on kulunut siitä, kun kymmenvuotias suomenajokoiranarttu aloitti työnsä. Olemme istuneet tulilla ja seisoneet passissa. Jäniskin on nähty jälleen kahdesti. Haulikot ovat pysyneet vai. Taas kaukana. Kolmatta kertaa ei enää tule.

– Se häivytti koiran tutusti tuonne kivikkoon, Juutilainen osoittaa kännykältään kartan kohtaa, jossa lukee Kohisevanvuori.

Haukku hiljenee. Menee varttitunti, ja Jatta hiippailee paikalle. Vanha rouva aristelee hieman. Lopulta se tulee makkaran peltämänä Juutilaisen luokse. Isäntä ottaa koiransa avosylin vastaan, pajailee ja hyvittelee. Jattakin rentoutuu vieraista ihmisistä. Mikkonen ei ole moksiskaan, vaikka omalle koiralle koittikin enemmän autoilupäivä.

Puhelinnumerot vaihtuvat. Miehet lupaavat ilmoitella, jos ja kun ovat seuraavan kerran taas tulossa Ahveniselle. Nuorena miehenä tänne mopoillessani sanonta ”saalis ei ole metsästyksessä tärkeintä” kuulosti typerältä.

Niin ne ajat muuttuvat.

Jänismaat ovat vajaakäytössä

Valtion metsissä jänisjahdit jäävät kanalintupyynnin varjoon. Marraskuun alusta huhtikuun loppuun kestävä osakausilupa on ollut vuosikaudet jäniskoirametsästäjien valinta valtion maille. Viime kaudella 55 euron hintaisella luvalla sai metsästää kaikkea muuta pienriistaa paitsi majavia ja kanalintuja.

Saalista pari tuhatta jänistä

Metsähallituksella on yli 120 pienriistan lupa-aluetta. Niistä suosituimmat jänismaat sijaitsevat eteläisessä Suomessa. Yli 200 myydyin, ei kanalinnuille tarkoitetun pienriistaluvan alueita viime vuonna olivat muun muassa **Evo**, **Keihäsjärvi**, **Toivakka** ja **Sorsasalo-Ahveninen**.

– Voi olettaa, että syyskuusta eteenpäin myydyt vesilintu- ja jänisluvat suunnataan yleensä jänisjahtiin.

Ylitarkastaja **Ahti Putaalan** mukaan valtion jahtialueet ovat tavallisesti karuja ja vedenjakajamaita, joilla jäniskanta on maltillinen.

– Valtaosa saaliista on metsäjänistä. Rusako on enemmän viljelysmaiden eläjä.

2010-luvun saalistilastot paljastavat Metsähallituksen mailta ammuttavan kaudessa keskimäärin 4 000–5 000 jänistä. Määrä on arvio, joka on laskettu saalisilmoitusten perusteella.

– Aivan viime vuosina jänissaalis on puolittunut.

Ylitarkastaja Putaala epäilee suurimaksi syyksi jänisjahti-innon hiipumisen koko maassa, sekä jäniskantojen vuotuisen vaihtelun heijastuvan saalismääriin.

Jäniskoirille ajorauhaa

Vuonna 2019 valtion maille myytiin 352 osakausilupaa ja 6 500 jänis- ja vesilintulupaa. Lupavuorokausia kertyi noin 10 000. Ahti Putaala vertaa lukuja kanalintulupiin.

– Niitä myytiin noin 56 000 kappaletta. Lupavuorokausia kertyi 128 000.

Siten valtion mailla kanalinnustuksen suosio on laskennallisesti kymmenkertainen jänis- ja vesilintujahteihin verrattuna.

Näin ei Ahti Putaalan mielestä tarvitsisi olla.

– Muun pienriistan pyynti on monin paikoin vähäistä.

Jos jänislupien myyntiä tarvitsee joskus rajoittaa, perustuu se sosiaaliseen kestävytyteen. Esimerkiksi osakausiluvan ostaneille metsästäjille on haluttu taata jahti- ja ajorauha.

Sorsasalo-Ahvenisen lupa-alueella on yksi osakausilupa noin tuhatta hehtaaria kohti. Alueelliset eräsunnittelijat mitoittavat kunkin pienriista-alueen lupamäärät paikallistuntemuksen ja tutkitun riistatiedon perusteella.

Yhdestä asiasta Ahti Putaala on varma: valtion maille mahtuisi jänisjahtiin huomattavasti nykyistä useampi metsästäjä ja koira.

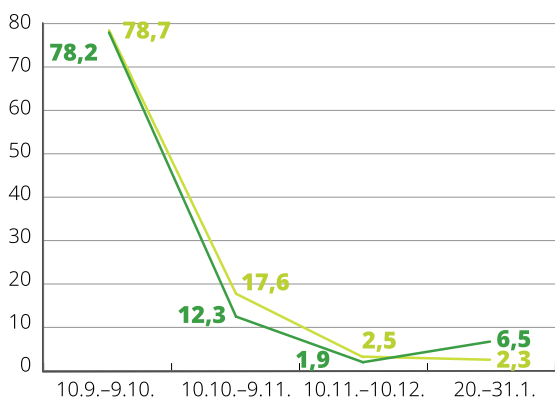
Talvilinnustus: Kuusi prosenttia metsosaaliista tammikuussa

Metsoja sai pyytää tammikuussa ensi kertaa sitten vuoden 1965. Teeriä oli viimeksi voinut pyytää talvella vuonna 1981.

Metsähallituksen keräämä saalisseuranta osoittaa, että koko kauden metsosaaliista ammuttiin tammikuussa kuusi prosenttia ja teerisaaliista kaksi prosenttia. Tiedot on kerätty niiltä alueilta, joilla tammikuun lopun niin sanottu latvilinnustus oli mahdollista.

Urosmetsoa sai metsästä tammikuussa 22 lupa-alueella ja urosteertä 37 lupa-alueella Pohjois-Suomessa.

Vähiten saalista marras-joulukuussa

Metso- ja teerisaaliin jakautuminen kaudella 2019–2020. Kuva koskee vain lupa-alueita, joilla metsästys oli mahdollista myös tammikuussa 20.–31.1. Marras-joulukuun vähäinen saalis johtuu siitä, että silloin myös metsästettiin vähemmän.

– METSO
– TEERI

Lähde: Metsähallituksen saalis-palautteet

Koronapandemia: Riekot lasketaan tavalliseen tapaan

Ylä-Lapin riekot lasketaan elokuussa näillä näkymin normaalisti, sanoo ylitarkastaja **Ahti Putaala** Metsähallituksesta. Mikäli liikkumista on koronaepidemian vuoksi elokuussa rajoitettu maakuntarajojen välillä, pyritään riekot Lapissa laskemaan paikallisin voimin. Myös riistakolmiolaskennat suoritetaan kevään arvioiden mukaan normaalisti.

SusiLIFE:

Tavoitteena suden ja ihmisen rinnakkaiselo

Luonnonvarakeskuksen vetämä suurhanke SusiLIFE on aloittanut työnsä. Tavoitteena on löytää keinoja, joilla ihminen ja susi voisivat elää rauhassa rinnakkain.

Hanke muun muassa selvittää suurpetoasenteita, jatkaa suden dna-tutkimusta, lisää tietoa susista, etsii keinoja vahinkojen ehkäisyyn ja lisää valvontaa. SusiLIFE-hankkeen valvontaan on palkattu Metsähallitukseen erätarkastaja ja poliisiin konstaapeli, jotka työskentelevät yhdessä valvontapartiona.

Hankkeen etenemistä voi seurata sivustolla Susilife.fi.

Pihasusi määriteltiin uudelleen

Uusi susikannan hoitosuunnitelma tarkentaa pihasuden määritelmää. Suden käyttäytymisestä julkaistiin neljä mallia. Tarkoitus on viestittää ihmisille, milloin tulee ottaa yhteyttä Suomen riistakeskukseen ja milloin poliisiin.

Riistakeskukseen otetaan yhteyttä, jos susi käyttäytyy kuten malleissa yksi tai kaksi. Kun pihasusi käyttäytyy mallin kolme tai neljä mukaisesti, on syytä soittaa poliisille.

Pihasuden neljä eri kategoriaa

- 1. Huolta aiheuttava susi.**
Eläin tulee lähelle pihapiiriä, alle 100 metrin päähän rakennuksista.
- 2. Mahdollista uhkaa aiheuttava susi.**
Eläin tulee piha-alueelle, mutta poistuu paikalta ihmisen havaittuaan.
- 3. Uhkaa tai vaaraa aiheuttava susi.**
Eläin liikkuu pihalla tai asuinalueella toistuvasti eikä välittömästi poistu ihmisen havaittuaan.
- 4. Vakavaa vaaraa aiheuttava susi.**
Susi lähestyy, kiertää tai seuraa ihmistä. Susi yrittää käydä tai käy ihmisen, ulkoilutettavan koiran tai muun kotieläimen kimppuun.

Lähde: Suomen susikannan hoitosuunnitelma, MMM 2019

4 OSUMAA – ja hirvimetsälle

Ampumakoe jännittää, mutta palkintona on pääsy suurriistan pyyntiin. Seurasimme kahden nuoren koetta. Heitä viehätti ajatus ison eläimen metsästyksestä ja sosiaalisesta hirvijahdistista.

 Hannele Lamusuo Vesa Ranta

17-vuotias **Santtu Kaikkonen** ja melkein 15-vuotias **Rene Räsänen** odottavat vuoroaan ampumakokeeseen. Tunnelma on rento. Varttuneempien miesten rupattelu soljuu asiassa ja asian vieressä. Nuoret metsästäjät hymähtelevät jutuille.

Omalla vuorollaan nuorukaiset astelevat ampumaradan suojaisaan koppiin.

Ilme on nyt vakava, mutta määrätietoinen. Kun lupa ampumiseen tulee, keskittyneisyyden kokeeseen voi aistia. Varmista hyvä asento, lataa, ilmaa keuhkoihin, tähtää, pidätä hengitystä, ammu. Hengitä, lataa, ammu. Hengitä, tähtää, pidätä hengitystä, laukaise...

Santtu Kaikkosen ja Rene Räsänen kokeet ovat ohi 30–40 sekunnissa, tuntuvasti alle sallitun määräajan. Jokainen neljästä laukuksesta osuu tauluun merkittyy osuma-alueeseen. Kokeen tarkoituksena on näyttää, että metsästäjä hallitsee harkitun ja tarkan riistalaukauksen ja että kokeessa käytetty ase on tuttu ja kunnolla kohdistettu.

Nyt voi jälleen hymyillä, taidot hirvijahtiin on todistettu. Varttuneemmat metsästäjät onnittelevat ja poikien isät myhäilevät. Nuoret ottavat kehuja vastaan hieman hämmentyneen oloisina. Eihän sitä nyt tuulettaakaan sovi.

– Tuntui, että aika kului tuhottoman nopeasti. Toisaalta helpotti, kun tiesin, että jos vain keskityn, onnistun kyllä, Rene Räsänen kommentoi kuultuaan alittaneensa 90 sekunnin sallitun ajan reippaasti.

Santtu Kaikkonen osallistui kokeeseen ensimmäisen kerran alle 15-vuotiaana ja on ehtinyt kokea hirvijahdin tunnelmia. Hän totesi, että ensimmäinen kerta ampumakokeessa jännitti hurjasti, mutta toinen yritys oli paljon helpompi.

– Aina sitä jännitystä jonkin verran tulee, kun osallistuu maksulliseen kokeeseen ja tietää, että jokainen uusintakerta maksaa lisää.

Kohdistus, asento ja hengitys

Rene laskee, että hän on ampunut hirvikiväärillä noin sata laukausta, Santtulla määrä ylittää jo sadan. Ennen koetta Santtu kävi harjoittelemassa ampumaradalla kaksi kertaa ja Rene kerran.

– Pitihän sitä käydä varmistamassa, että laukaus on tarkka. Vähän piti kiikaritähäntä säätää, Santtu toteaa.

Koe testaa tarkkuutta

Hirvi- ja peurajahtiin pääsy edellyttää hyväksyttyä ampu-makoetta. Koe vaaditaan myös metsäkauriin, villisian ja karhun metsästykseseen.

Kokeessa ammutaan paikallaan olevaan maalikuviioon 4 laukausta pysty-, istuma- tai polviasen-nosta 75 metrin etäisyydeltä. Aikaa ampumiseen on 90 sekun-tia ensimmäisestä laukauksesta laskettuna. Samassa kokeessa ampuja saa yrittää koetta enin-tään viisi kertaa.

Hirvikokeessa käytetään maa-likuviota, jossa osuma-alueen halkaisija on 23 senttimetriä. Koe hyväksytään, jos lauka-us-sarjan kaikki neljä laukausta vä-hintään sivuavat osuma-aluetta. Koe maksaa 20 euroa koeker-ralta. Todistus hyväksytystä ko-keesta on voimassa 3 vuotta. Kokeen järjestää riistanhoito-yhdistys.

Lähde: Suomen riistakeskus

Santtu Kaikkonen sanoo, että hengitystekniikalla on iso merkitys laukauksen tarkkuuteen. Ampumakoe ei ole vain tarkkuus-koe, vaan sillä testataan myös aseenkäsittelytaitoja.

Rene Räsänen (vas.) ja Santtu Kaikkonen pitävät hirvenmetsästystä sosiaalisena harrastuksena.

Santtu kertoo, että valmistautuminen on tärkeää myös siksi, että varmistaa itselleen oikeanlaisen asennon ampumiseen.

– On tärkeää löytää sellainen mukava asento ja myös hengitystä on treenattava, koska sen kautta saa kaikkein tasaisimman laukauksen.

Rene lainaa vielä isänsä asetta, koska hän saa metsästää vain aikuisen valvonnassa eikä voi hakea rinnakkaislupaa aseellekaan ennen loppuvuonna olevaa 15-vuotispäivää. Metsästäjätutkinnon Rene suoritti pari vuotta sitten, Santulla metsästyskortti on ollut kolme vuotta.

Sosiaalinen jahti

Hirvestyksen sosiaalisuus viehättää poikia ja tuo mukavaa odotuksen tunnetta alkusyksyyn. Renellä kokemusta ei vielä ole, mutta Santtu on ehtinyt jo kokea hirvilehmän kaatamisen tunteen.

– Ison eläimen jahti ja erilainen jahtitapa houkuttavat minua. Onhan se passissa oleminen ihan erilaista kuin kanalintujen perässä käveleminen tai vesilintujen odottelu heinikossa, Rene pohtii.

– Mutta kyllä se ajomiehen roolikin passaa, kunhan vain jahtiin pääsee, Rene hymyilee leveästi.

Santtu tunnustautuu myös enemmän passimieheksi. Hirven ajamisessa kohti odottavia metsästyskavereita ei siinäkään mitään vastenmielistä ole, mutta kaadon hurman voi kokea yleensä vain passissa.

– On se ihan eri asia olla hirviporukassa mukana kuin muussa metsästyksessä. Hirvestyksessä on aina paljon porukkaa mukana, joten nuotiolla tulee juteltua muiden jahtimiesten kanssa, Santtu perustelee innostustaan ison saaliseläimen jahtimuotoon.

Kaadon hurmaa

Santtu koki ensikaadon ensimmäisellä jahtikaudellaan kolmannella metsästysreissulla. Hän toteaa, että jännitys oli kova, kun hän ymmärsi, että pääsee ampumaan.

– Jännä tunnehan se oli, ei ollut enää kylmä eikä kuuma.

– Kun laukaus lähti, kaikki jännitys katosi. Tunne oli hyvin erityinen, sellaista en ole ennen kokenut. Osuma oli tarkka, ja iso eläin kuoli heti. Tuli mukava ja vapautunut fiilis.

Rene kuuntelee tarkasti ja unelmoi. Sitteen hän toteaa vakaasti, että tärkeintä on päästä mukaan. Kaatoa ei kannata ryhtyä odottamaan, metsästyksen liittyvä hyvä mieli on kuitenkin isompaa kuin ampuminen.

Luonnon hiljaisuudessa

Molemmat nuorukaiset ovat olleet innokkaita metsämiehiä pienestä pojasta alkaen. Santtu pääsi isänsä seuraan jo nelivuotiaana. Rene sanoo, että hän on aina hinkunut isän mukaan ja myös sinne päässyt.

– Joskus 10-vuotiaana kipinä metsästyksen itselle lopullisesti iski, Santtu muistelee.

Renen mukaan metsässä on aina mukavaa ja rentoa. Siellä pääsee aivan toisenlaiseen tunnelmaan kuin kaupungissa.

– Ei kaupunkikeskustassa asuva voi luonnon rauhallista tunnelmaa kokea missään muualla. Metsässä ei ole paljon ääniä. On mukava istua kannon nokassa ihan vain hiljaa, pojat perustelevat.

Toisaalta metsästyksessä saa liikuntaa välillä hurjastikin, kun kävelymatkat ja maastot vaihtelevat.

– Kyllä siinä raikasta happeakin saa, Santtu hymähtää.

Nuorukaiset tapaavat ensimmäisen kerran toisensa ampumakokeessa, vaikka samaan seuraan, Oulun Erä- ja Kalamiehiin, kuuluvatkin. Hirviporukoihinkin tarvittaisiin lisää nuoria, ja seuran nuorisajaostossa tehdään hommia tilanteen muuttamiseksi.

– Tässä seurassa erinomaista on se, ettei tarvitse olla metsänomistaja päästäkseen mukaan. Se tarkoittaa sitä, että metsästys mahdollistuu helpommin ja voimme lähteä riistan perään vaikka päiväselteään lähelle Oulua.

Riistanhoidossa mukana

Syksyisin poikien viikonloput kuluvat metsästyksessä. Rene aloittaa vesilinnustuksella, Santtu kanalinnulla. Hänellä hirviähtä merkittävämmäksi taitaa nyt nousta

perheen nuoren beaglen kanssa harrastaminen.

– Jänismetsällä viehättää se, että saa yksin päättää, minne mennä odottamaan, milloin mennä ja kauanko siellä aikaansa viettää. Jänismetsällä saa olla yksin omien ajatustensa kanssa.

Oulun Erä- ja Kalamiesten riistanhoitovelvoitteita pojat eivät ole jättäneet väliin. Santtu on osallistunut kaikkiin seuran järjestämiin reissuihin, missä viedään siemeniä linnuille, heiniä jäniksille ja nuolukiviä hirville. Nuolukivi on mineraaleja, suojoja, hivenaineita ja vitamiineja sisältävä suolakappale.

Rene puolestaan hoiti edelliset velvollisuutensa kanalintujen riistakolmioseuranatana Lapissa, kun ei oman seuran alueen laskentoihin päässyt.

Riistakolmiot ovat metsäriistan runsauden seurantaa varten perustettuja lasken-

tareittejä. Kolmion sivu on neljä kilometriä ja laskentalinjan kokonaispituus on siis 12 kilometriä. Kesälaskennassa keskitytään kanalintuihin ja talvella lasketaan riistanisäkkäiden jäljet.

Isän opissa

Riistaruokien kokkausta pojat ovat opetelleet isiensä jalanjäljissä. Omat lempiruuat on helppo luetella.

– Kaikkea syön, mutta parasta on hirven palviliha ja hirvibalkanmakkara. Hirvenliha-keittoa laitan itse ja montaa muutakin kokkauspuuhaa on isän kanssa tullut tehtyä.

Renellä lempiruuat liittyvät vesilintuihin.

– Hyväähän se on, kun metsässä laittaa saaliin ruuaksi: ei siihen muuta tarvita kuin suolaa ja sitten vesilintu tikun nokkaan nuotion päälle. Parasta on kuitenkin ollut sorsanfilee pekonikääreessä rapsakaksi pannulla paistettuna.

Veikko Rantanen Oulun Erä- ja Kalamiehistä tarkisti, että nuorukaiset ampuivat riittävän tarkasti.

Tehtävänä metso

Valtion mailta tiedetään jo 2 500 metson soidinpaikkaa. Karstulalainen suunnittelija Frida Björkman lähti tarkastamaan, ovatko lähisoitimet elossa.

 Aku Ahlholm Markku Pirttimaa

Frida Björkman herää tänä aamuna aikaisin. Keväisin niin käy useasti, sillä asiakkaat eivät odota auringonnousua.

Aurinko nousisi keskisuomalaisessa Karstulan pitäjässä kello 6:16, mutta silloin metsokukot olisivat jo tositoimissa. Niinpä Björkman hiljentää herätyskellon neljältä, ja maastossa olisi oltava viimeistään tunnin päästä.

Metsot puolustavat keväisin omaa soidinreviiriään ja tuntevat luissaan, että soittimen keskuksen valtias saa koppeloviikolla

palkinnon, luultavasti montakin palkintoa. Onnistuneesta soitimesta seuraa useita pesiviä koppeloita lähiseudulle.

Soidinpaikka on sopivan tiheä, hieman kumpareinen kuiva kangasmetsä. Sellaiset Metsähallitus haluaa säästää tai käsitellä tutkittujen ohjeiden mukaisesti.

Frida Björkman on Metsähallitus Metsätalous Oy:n suunnittelija eli asiantuntija, joka suunnittelee metsänkäsittelyt ja luonnonhoitotoimet alueellaan. Metson huomiointi on osa työtä.

– Sanoisin, että monikin voi olla kateellinen ja kysyä, saako tällaisesta työstä oikein palkkaakin, Björkman nauraa.

Maatilalta Porvoon Ilolasta kotoisin oleva 29-vuotias suunnittelija harrastaa toki retkeilyä ja jonkin verran kalastustakin, mutta kyllä tämä ihan oikeaa työtä on.

Metsähallituksella on nimittäin merkattuna paikkatietojärjestelmään 2 500 metsonsoidinta, joista tarkistetaan joka kevät useita satoja. Jos soitimella ei ole elämää kolmeen vuoteen, se poistetaan järjestelmästä, eikä sitä enää huomioida erikseen metsänkäsittelyssä. Uusia soitimia, jotka eivät aiemmin ole olleet tiedossa, lisätään myös järjestelmään, kun niihin saadaan varmistus.

Metson lisäksi suunnittelijat huomioivat paljon muidenkin lajien elinympäristöjä. Esimerkiksi teerensoidin ja pyyn elinympäristöt ovat myös sellaisia.

– Jos järjestelmässä lukee, että paikalla on pyyn elinympäristö, kirjoitan korjuuohjeisiin, minkälaiseksi metsä kannattaa jättää, Björkman sanoo.

Koiratyövoimaa

Tänä aamuna Frida Björkman ottaa kaverikseen Mårnanin, länsigöötanmaanpystykorvan, joka on myös Metsähallituksen some-koira. Mårnan päivittää ahkerasti muun muassa Metsähallituksen Facebook- ja Instagram-tilejä.

Aamulla soitimelle Mårnania ei tietysti voi päästää, mutta osa soidinpaikoista tutkitaan päivän mittaan siiveniskujen ja muiden jälkien perusteella ja silloin koiran hajuistista on hyötyä.

Tämänaamuinen soidin Karstulassa on voimissaan. Ukkometsojen naksutellua rytmittää hierova ääni. Siivenkärjet raapivat maata ja nokka on uhmakkaasti pystyssä.

Tämän alueen säilymisestä pidetään siis erityistä huolta. Metsähallituksella on toimivia soidinalueita koskevat metsänkäsittelyohjeet. Metsänkäsittely toteutetaan siten, että soidinalue säilyy sopivan peitteisenä.

– Metson soidinalueiden laatu pyritään pitämään jatkossakin kiitettävänä esimerkiksi riistatiheikkojen määrää lisäämällä. Tiheiköt yhdistettynä sopivan harvaan puustoon ovat tärkeä osa metsälle suotuisaa elinympäristöä, kestävän kehityksen päällikkö **Antti Otsamo** sanoo.

Metsonsoidinten tarkastusurakka on iso metsäammattilaisille, mutta vielä suurempi työ on nyt metsolla. Sen pitää onnistua vakuuttamaan koppelot siitä, että se on paras, vahvin ja komein. Työ kestää viikkoja ja palkintona voi olla pesueita, joihin ukolla ei ole tapaamisoikeutta. Eikä ukko sellaista taida kaivatakaan.

Pitkät jäähnyväiset

Inarilainen kirjailija Seppo Saraspää viihtyy pystykorva-
metsällä erämaassaan, jonne harva retkillään osuu.

✍ Pekka Juntti 📷 Antti J. Leinonen

Puuvene kokka kahahtaa rantaan. Perillä. Suomenpystykorva Alma loikkaa rannalle ja tähyää valppaana ikihongikkoon. Tämä on Sarminiemi Inarissa, eränovelleistaan tunnetun kirjailijan Seppo Saraspään melkein ikioma erämaa, jonne ei moni muu metsästäjä reissuillaan osu.

Tämä on se, mihin Seppo Saraspää lapsesta asti kaipasi.

Saraspää syntyi Ylivieskassa sodan kurmuuttamaan maahan toukokuussa 1946. Sotaveteraani-isä aloitti uutta vaihetta elämässään kouluttautumalla sähköalalle Tampereella. Isän työ vei perheen Järvenpäähän.

Jostakin syystä Saraspää ei koskaan sopeutunut etelään. Koulu ei maistunut. Keskikoulussa hän jäi luokalle. Kotona hän ahmi suuria Lapin kuvaajia – Järvistä, Wal-

leniusta ja Kokkoa – ja kaipasi Lappiin. Hän päätti, että vielä kerran asuisi pohjoisessa ja kirjoittaisi kirjoja.

Alkoi vuosikymmeniä kestänyt, polveileva ja kivulias matka kohti unelmaa. Hän työskenteli sähkölinjoilla Järvenpäässä, poliisina Helsingissä, eräkartijana Kemijärvellä, yritti kirjoittaa eräkirjaa, epäonnistui, palasi poliisin töihin, kirjoitti uudestaan ja lopulta sai julkaistua pari kirjaa.

Suuri mullistus koitti vuonna 1987. Tuolloin Kemijärvellä asunut ahdistunut nelikympinen poliisimies teki elämänsä suurimman ratkaisun ja jätti koko entisen elämänsä taakseen. Hän muutti Inarijärven rannalle tietömän taipaleen taakse rantasaunalleen. Sauna tukikohtanaan hän alkoi rakentaa itselleen tupaa. Pikkuhiljaa lapsuuden unelmasta tuli elävää elämää. Saraspää oli vihdoin päässyt kotiin.

Nyt, 73-vuotiaana seniorina, hän jättää pitkiä jäähyväisiä tälle kairalle. Saraspää ei sano sitä suoraan, mutta se vilahtelee puheissa.

Saraspää on kirjoittanut 35 kirjailijavuotensa aikana 21 kirjaa. Etenkin pohjoista elämäntapaa ja mielenmaisemaa tutkailvat eränovellikokeemat ovat uponneet erävihreään kansanosaan.

Saraspään viimeisin kirja tuli ulos viime syksynä. 527-sivuinen *Kaulahopeiden taru* on aivan jotakin muuta, mitä Saraspäältä on totuttu lukemaan. Historiallinen romaani perustuu Saraspään vuonna 2003 Nanguniemestä löytämään harvinaiseen 1100-luvulta peräisin olevaan hopea-aarteeseen.

Seppo Saraspää

Ylivieskassa vuonna 1946 syntynyt ja Järvenpäässä varttunut kirjailija.

Asuu Inarin Kenkäniemessä Nanguvuonon rannalla vaimonsa Sinikan ja pystykorva Alman kanssa. Aiemmasta liitosta aikuinen tytär. Isoisä kahdelle tyttärenlapselle. Perheeseen kuuluu myös Sinikan neljä lasta ja viisi lastenlasta.

Ehti toimia poliisina ja eräkartijana parikymmentä vuotta ennen kirjailijaksi ryhtymistään.

Kirjoittanut 21 teosta. Tuotanto koostuu muun muassa eräkirjoista, romaaneista ja nuortenromaanista.

Viimeisin teos *Kaulahopeiden taru* julkaistiin syksyllä 2019. Se on historiallinen romaani, jonka tarinan inspiraationa on toiminnut Saraspään Nanguniemestä löytämä 1100-luvulle ajoitettu hopea-aarre.

Saraspää kutsuu Kaulahopeita lopputyökseen, mutta hän ei osaa vielä sanoa, onko se viimeinen kirja. Aika näyttää.

Moni pitää Saraspäästä eräkirjallisuuden uudistajana. Hänen tarinansa eivät ole pelkkää metsästyksen tai kalastuksen jännityksen kuvaamista vaan pohjoista proosaa.

Saraspäälle ”erä” on teksteissä miljö, ei tapahtumien ydintä, jolloin eräkirjallisuuden nimen alla voi tehdä, Saraspään sanoin, ”kuinka hyvää kirjallisuutta tahansa”.

Seppo Saraspää astelee yli liekojen. Varvikko rahisee kumisaappaaseen. Selässä keikkuu itse ommeltu nahkareppu, joka on syntynyt vanhasta nahkasohvasta.

Ikimetsä jököttää mykkänä ympärillä. Se on asettunut siihen omia aikojaan, ilman metsätaloussuunnitelmia tai metsänhoidollisia toimenpiteitä. Siellä täällä näkyy vain 1920-luvulla kaadettujen honkien harmaita kantoja. Vuonna 1938 metsä leimattiin, mutta sota sotki hakkuusuunnitelmat.

– Jotain hyvää siitäkin, Saraspää tuhahtaa.

Metsä on valtion maata. Se rauhoitettiin metsäkahinoissa kahdeksikymmeneksi vuodeksi vuonna 2010. Nyt Saraspää pysähtyy ja osoittaa pientä soistunutta metsänkohtaa.

– Tuossa lutikossa oli viimeksi koppelo.

Jotain siellä on ollut nytkin, sillä Alma hakee aluetta kiihkein liikkein. Se pyörähtää kummun taakse näkymättömiin ja kajauttaa muutaman sarjan.

– Se ei tiedä, missä se on, Saraspää sanoo ääntään hiljentäen.

Saraspää liikkuu metsässä vielä reipasta vauhtia ja hengästymättä, mutta kaikenlaista kremppeä on jo. Neljä kertaa leikattu selkä on siinä kunnossa, että hän olisi voinut hakea eläkettä jo lähtiessään poliisista vuonna 1987. Kaularanka on täysin rappeutunut, sanoi lääkäri viimeisimmällä tuomionluvullaan. Hän kertoo, ettei ole nukkunut täyttä yötä kahteen vuoteen.

Juminut, kipuileva ranka vaikeuttaa monia asioita, myös rakkainta harrastusta pystykor-

vajahtia. On hankala löytää asentoa, josta voisi lähettää Hornetin kuulan matkaan. Ei se mahdotonta ole, mistä osoituksena näimme Saraspään ladossa kaulastaan riippuvan raavaan metson. Saraspää pudotti sen Alman komeaan haukkuun.

Kirjailija on pyhittänyt tämän syksyn täysin kanalinnun metsästykselle. Niin hän aikoo tehdä vastakin, sillä koskaan ei tiedä, montako kävelyskyä on vielä edessä.

– Tiedän, ettei sitä kannattaisi miettiä, mutta se tulee mieleen yhä useammin, Saraspää sanoo.

Saraspää on lintujahtinsa loppuliun kanssa tosissaan. Hän on jättänyt hirven perässä rimpuilun nuoremmilleen ja toimii porukassa vain mönkijäkuskina ja nykyapuna. Parhaaseen sesonkiaikaan hän ei kirjoita riviäkään. Haastattelukin siirrettiin suosiolla myöhemmäksi, koska Saraspään piti lähteä vaimonsa Sinikan kanssa Vätsärin erämaahan lintualoitukseen.

Metson reputus tarkoittaa Saraspäälle sitä, että syksy on voiton puolella. Enää ei ole mikään pakko väkisin yrittää. Voi nautiskella, käyskennellä, höpötellä koiralleen juurakkotulilla.

Vuodet pehmentävät, tuovat perspektiiviä. Niin se vain menee. Kaukana ovat ne Kemijärven ajat, jolloin keväinen karhunhihto sai melkein maanisia piirteitä.

– En tiedä, mikä siinä karhussa oli. Se oli kuin kuume, että karhu on tapettava.

Nykyään Saraspää kertoo solmineensa erillisrauhan kontion kanssa.

–Vaikka ei se taida olla kovin merkittävää karhun kannalta. Yhtään en ole saanut, Saraspää nauraa.

Kun vanha bretoni Retku kuoli, Saraspää päätti vielä kerran kokeilla, josko saisi itselleen toimivan pystykorvan. Sellaisen kuin joskus ennen, sellaisen Antsun tai Jassen, joiden kanssa kuljettiin pitkä siivu aikaa ja erämaata halki.

Niin Saraspää osti Alman. Ja koska karhun kanssa oli erillisrauha, hän osti pienikaliiberisemmän kiväärin. Se oli uusi alku, vielä kerran.

Alma osoittautui itsepäiseksi kuten isäntänsä, mutta siitä tuli hieno metsästyskaveri. Se löytää linnut ja saa ne pysymään oksallaan. Haukulle ei ole kiirettä.

Vaikka nuorena Saraspäästä tuntui, että tupa erämaan laidalla siinsi turhan kaukana unelmissa, siitä tuli lopulta paikka, jossa

Saraspää on ehtinyt elää pisimmän siivun elämäänsä – jo 32 elämänmakuista vuotta.

Vuodet ovat olleet unelman todeksi elämistä yhä uudelleen. Hän on kalastanut Inaria vuodet ympäri verkoilla ja pitkällä siimalla, hän on kerännyt marjat, naakinnut metsot, nukkunut lukemattomia öitä rakotulilla.

Viidenkympin villityksissään hän koulutti itselleen ajoporoja, ja se vasta hauskaa olikin. Hän huristi Sinikan kanssa ajokkailla pitkin Tsarmitunturin erämaata kasvoillaan kestopohjy.

Tänään Saraspää tuntee kiitollisuutta.

– Kun koiran kanssa täällä kuljen, on kiitollinen mieli, että saan vielä mennä täällä.

Alma etsii metsoa, se kajauttelee kankaan toisella reunalla vielä sarjan, ja tulee sitten Saraspään luo. Kaksikko oikaisee polulle, joka vetää suoraan venepoukamaan. Saraspäätä hymyilyttää.

– Olen tätä polkua kävellyt melko monta kertaa.

Melkein aina Leevillä on mönkijän tavaratilassa mukana kamerareppu. – Kun kerran tänne lähtee, miksi ei käyttää tilaisuus hyödyksi ja ottaa kamera mukaan? Leevi sanoo.

Tunturissa

Pohjoisessa nuori sanoo lähtevänsä tunturiin, ei luontoon. Seurasimme utsjokisen Leevi Halosen matkaa teiden ulkopuolelle, missä voi olla yksin ja vapaa.

 Jaana Haapaluoma-Höglund Vesa Ranta

Utsjoella Ailigastunturin rinteellä olo tuntuu rauhalliselta. Kaikkialla ympärillä näkyy matalaa arktista paljakkaa: varpuja, muutamia kivenlohkareita ja joku käppyräinen tunturikoivu siellä täällä. Kauempänä tunturien laet piirtyvät kaarevina viivoina keroksittain.

Hallitsee hiljaisuus, jonka rikkoo silloin tällöin vain kameran sulkimen ääni.

Leevi Halonen, 17, on pysäyttänyt mönkijänsä tunturin rinteeseen ja noussut valokuvaamaan vastakkaisen harjanteen pikkuporoja Nikonillaan. Hän tarkentaa käsin linssiä ja painaa laukaisinta. Melkein kaikki maisemat herättävät kuvaajaintohimoja. Toisessa suunnassa näkyy pieni puu, joka vaikuttaa maalaukselliselta usvaisia rinteitä vasten.

– Tuonkin puun olen jo kuvannut monesti, Leevi kertoo.

Kuvattuaan Leevi sujauttaa kameran takaisin reppuun ja mönkijän tavaratilaan. Sitten hän on hetken vain paikallaan aivan hiljaa.

Yksin ja hiljaa

Leevi tulee viikonloppuisin paikkaan, johon ei autoteitä kulje. Arkisin kun tapaa paljon kavereita ja tutustuu uusiin ihmisiin, tunturissa ei kaipaakaan muita.

– Täällä saa olla yksin ihan rauhassa. Tämä on ikään kuin vastapainoa kaikelle sosiaalisuudelle, Leevi sanoo.

Lukiassa opiskeleva Leevi oli viime kesänä kuusi viikkoa vaihdossa Yhdysvalloissa Washingtonissa. Hän nautti siellä olostaan ja uusista kokemuksista, mutta elämä oli myös melko raskasta sosiaalisesti. Vaihtopöytä asui vieraassa perheessä vieraiden ihmisten kanssa kellon ympäri.

– Kun kävelin pääkaupungin ihmisvilinässä, tuli pari kertaa tunne, että nyt olisi hyvä olla tunturissa.

Leevi lähtee liikkeelle. Hetken päästä ylempanä tunturissa näkyy taivasta vasten hänen ja mönkijän siluettimainen hahmo. Täällä voi ajaa maastossa merkattuja uria pitkin ja rajoitetusti luvan kanssa hieman muuallakin. Vakioreittejä Leevillä on kolme: tämä Ailigastunturin reitti, reitti tunturimökille ja niin sanottu Riekköjärven reitti.

Ailigastunturin reitillä matka sujuu kaikkein sulavimmin.

– Reitti mökille on vaikeampi, koska se on kivikkoisempi, ja siinä pitää ylittää kaksi jänkkää. Jos on märkä keli, niin jängällä on mutaa, joka voi upottaa mönkijän, Leevi kertoo.

Pohjoisessa nuoret liikkuvat paljon luonnossa. Syykin on selvä.

– Eihän täällä ole paljoa muuta tekemistä, Leevi toteaa.

Mutta utsjokisille tunturi on muutakin kuin mukava patikointipaikka erämaassa. Ympäröivät alueet ovat olleet laajasti paikallisten käyttömaata melkein ikimuistoisista ajoista saakka. Monien paikallisten elämää ohjaa syvälle juurtunut rakkaus luontoon. Saamelaiset ja Utsjoella kasvaneet tuntevatkin käsitteen ”olla tunturissa”. Se tarkoittaa laajasti kaikenlaista oleskelua ja vapaa-ajanviettoa: moottorikelkkailua, mönkijällä ajoa, pilkkimistä, hiihtoa, poronhoitoa, kalastamista, metsästystä.

– Tunturia pitäisi arvostaa enemmän. Moni ulkopuolinen näkee täällä ensimmäisenä lähinnä Tenon, Leevi kertoo.

Äijän jalanjäljissä

Leevin matka etenee. Ollaan tunturin rinteellä mutta ei vielä huipulla. Maa on tasainen isolla alueella kaikkialla ympärillä. On varvikkoo ja puumaista kasvustoa, ja möykkyiset kivet kolahtelevat mönkijän alla.

Tunturille meno ei todellakaan ole pelkkää nousua tai vuorikiipeilyä. Välillä ajetaan tasaisella, välillä on vain loivaa nousua.

Tämä Ailigastunturi on 342 metriä korkea ja samalla Utsjoen kirkonkylän lähin tunturi. Ailiggaita on yhteensä kolme: isompi Nuvvus-Ailigas ja niin sanottu Kari-

Leevi Halonen, 17, hakee tunturista sekä rauhaa että jännitystä. Kesäisin hän lähtee sinne mönkijällä. Leevin mielestä tunturia pitäisi arvostaa enemmän – Moni näkee täällä ensimmäisenä Tenon.

gasniemen Ailigas, jolla on kolme huippua. Lähistöllä kohoaa myös laaja Kaldoavin erämaa, jonka maisemat vaihtelevat aina tuntureista syviin jokilaaksoihin.

Kuten monilla utsjokisilla, on Leevinkin perheellä tunturissa mökki. Perinteisesti tunturimökit on rakennettu hyvien kalavesien äärelle tunturijärvien rannoille. Leevi ei kalasta paljon, mitä nyt huvikseen silloin tällöin.

– Äijä sen sijaan on todella kova ukko kalastamaan, Leevi sanoo.

Äijä on isoisa, pohjoissaameksi "áddjá". Juuri äijän ja isänsä kanssa Leevi on liikkunut tunturissa pienestä pitäen.

– Äijä se minut opetti näihin hommiin, sanotaanko näin.

Leevin lapsuusmuistot tunturista liittyvät mökillä oloon äijän kanssa. Hän muistaa yhä tarkasti, kuinka oli äijän ja kaverin kanssa kalassa tunturijärvellä veneellä.

– Menimme uistelemaan, ja liikutin uistinta ihan veden pinnassa niin, että se ei kuitenkaan ollut veden alla. Ajoimme

keskelle järveä, ja yhtäkkiä hauki nappasi uistimeen.

Kaveri sai kalan heti perään. Se oli isompi kala, hauki tai harjus, ja Leeviin iski kateus sen jälkeen.

Tunturi näyttää tien

Itsenäisesti Leevi on alkanut käydä tunturissa pari syksyä sitten. Kaikki alkoi kaveriporukan reissusta tunturimökille.

– Huomasin silloin, että täällähän olisi mukava käydä muutenkin ja ihan yksin myös, Leevi kertoo.

Kesällä Leevi liikkuu tunturissa mönkijällä ja talvisin moottorikelkalla.

Leevi osoittaa viereisessä rinteessä korkeampaa kohtaa ja kertoo, että talvella lunta on niin paljon, ettei tuota mäennypylää näe ollenkaan. Tunturillahan tuulee, ja tuuli huuhtoo ylimääräiset lumet pois.

Se miten tunturissa pärjätään, on Leevin mukaan ihan peruslogiikkaa. On tärkeä osata suunnistaa. Pitää tietää, miltä mitkäkin maamerkit näyttävät kesällä ja talvella.

– Kun lähtee mökiltä pois suoraan pohjoiseen päin, näkee tietyn tunturin. Kun tunturin juurelle pääsee ja lähtee siitä vasemmalle eli länteen, pääsee Skalluvaraan. Siellä on tie, Leevi kertoo.

Yksi hyvä vinkki on suunnistaa pohjoiseen, jolloin päätyy lopulta joelle eli Tenolle. Jos löytää joen, löytää tien.

Tunturi on paitsi kaunis myös armoton. Talvella voi olla kova pakkanen ja keli voi vaihdella hetkessä aivan kirkkaasta sankaan pyryyn.

Kesällä on hyvä olla liikkeellä aamulla ennen sääskiä tai kuumuutta. Valokin on silloin parhaimmillaan.

Utsjokisille on itsestään selvää, että vapaa-aikaa vietetään luonnossa. Osin se johtuu siitä, että muuta tekemistä on vain vähän, mutta osin se on paikallisten syväälle juurtunutta rakkautta luontoon. "Olla tunturissa" tarkoittaa monenlaista oleskelua ja vapaa-ajanviettoa laajalla alueella. Useilla suvuilla tai perheillä on myös mökki tunturissa.

Nyt lämpötila näyttää hitusen alle kolmeastoista astetta. Sääskiä ei näy eikä kuulu, joten keli on suorastaan ihanteellinen.

Vastapainoksi vauhtia

Kerrallaan Leevi viettää tunturissa toisinaan pari tuntia, toisinaan kuusi tuntia. Kyllä sen sitten tietää, milloin on aika lähteä pois. Nyt häntä odottavat kotihommat ja kaverit, joten on aika lähteä laskemaan rinteitä alaspäin. Reitti muuttuu kivikkoisemmaksi ja kapeammaksi, kun ajetaan vaaleassa tunturikoivikossa koivujen välissä.

– Eikö tunnukin paljon möykkyisemmältä vielä, Leevi huikkaa.

Tunturin rinteessä näkyy taas poroja, jotka syövät jäkälää. Tähän aikaan vuodesta porot liikkuvat ympäri aluetta, syövät ja kasvattavat itseään.

Rinteessä on hieman jyrkempi kohta, ja Leevi kiihdyttää kevyesti vauhtia. Yksi syy käydä tunturissa on hiljaisen vastakohta eli vauhdin tuntu. Tässä kohdassa on hieno ajaa talvella moottorikelkalla.

– Meidän kelkkamme on suunniteltu syvään lumeen, joten on mahtava mennä myös puuterilumessa melkein keula pystyssä. Siitä tulee adrenaliininen, energinen ja positiivisesti jännittynyt olo, Leevi kertoo.

Välillä Leevi pysähtyy taas kuvaamaan Nikonillaan. Tällä kertaa kaukana taivaalla tumma sadepilvi verhoaa osan tunturimaisemasta taakseen ja ikään kuin yhdistää maan ja taivaan.

– Näkeehän sen tuulen suunnasta ja muusta, että sade on tulossa tunturin harjannetta pitkin tänne, Leevi kertoo.

Leevillä on manuaalisesti tarkennettava 50-millinen objektiivi. Hän haluaisi hommata myös pitkän luontokuvaajan zoom-linssin, jolla saisi tiukemmin rajattuja kuvia.

Leevi Halonen on syntynyt Helsingissä, mutta Utsjoki on hänelle kotiseutua. Perhe palasi Leevin isän synnyinsijoille Utsjoelle, kun Leevi oli seitsenvuotias. Kotiseutu ja sen kaunis luonto tuntureineen ovat hänelle hyvin rakkaita. Lukion jälkeen koittaisi

muutto muualle opiskelujen perässä, mikä tuntuu vaikealta.

– Haaveilen lääkärin työstä, johon lähin koulutus Suomessa on Oulussa.

Tunturi- ja erämaa-alueet ovat perinteisesti olleet tärkeitä juuri saamelaisille heidän luontaiselinkeinojensa takia. Leeville hänen saamelaisuutensa on itsestään selvää, eikä hän tuo sitä erityisesti esille muttei peitäkään. Arjessa hän puhuu yleensä suomea mutta ymmärtää myös pohjoissaamenkielisiä keskusteluita.

Leevin lauantai-ilta jatkuu kavereita näkemällä. Normaalia ajanviettoa tunturilla olon lisäksi on käydä kylällä mopoilemassa.

– Eilenkin kävimme vähän ajelemassa Tanassa. Parinsadan kilometrin päässä Utsjoesta on hieno vesiputous.

KOHDE-ESITELY

Metsä vailla tarinoita

Rovaniemeläinen Viivi Matinlompolo koirineen vei Kiepin tutustumaan Martimoaavan kairaankäytettyyn Etelä-Lapissa. Komea, tuntematon metsä ja uusi lumi yllättivät eränkävijät.

 Pekka Juntti Antti J. Leinonen

Viivi Matinlompolo vaihtaa vaaleanpunaisia Ainoja vaelluskenkiin Martimoaavan soidensuojelualan vaellusreittien Kivaloiden lähtöpaikalla, ja miettii miten tässä käy. Ympärillä on alkutalven valkeus ja uudet pöppyrälumet.

Hän ei tiedä tästä metsästä mitään eikä tiedä koirakaan, kolmivuotias suomenpystykorva Pekko, jonka Matinlompolon isä on hankkinut vuosi sitten Kolarista. Lumikin on molemmille uusi elementti. Eihän menossa ole vasta kuin toinen vuosi, kun jahti jatkuu marraskuulle.

– En metsästä koskaan lumella maalintua. Ei minulla ole edes lumipukua, Matinlompolo sanoo ja vetää päälleen jahtitakin, jonka harteilla hehkuu hirvestäjän oranssi.

Silti Matinlompolo lupautui mukaan. Tarkoituksena on tutustua Martimoaavan metsästysmaastoihin Etelä-Lapissa. Alue löytyy Metsähallituksen Eräluvista nimellä Keminmaa-Simo 2618.

Matinlompolo köyttää tutkapannan Pekan kaulaan ja lipastaa kiväärinsä. Retki tuntemattomaan voi alkaa.

Martimoaavan-Lumiaavan-Penikoiden soidensuojelualue on tunnettu ennen muuta ympäryskuntien virkistys- ja retkeilyalueena, mutta se on myös yli 14 000 hehtaarin kokoinen metsästysalue. Aluetta suosivat varsinkin paikalliset, joilla on vapaa metsästysoikeus kuntansa valtionmetsiin. Valtaosa keskiosasta on nimensä mukaisesti aapasuota. Puistonhoitaja **Hely Juntunen** kertoo, että alue on monin paikoin vetistä, allikkoista, ja vaikeakulkuista suota. Alue on suokasvien ja linnuston paratiisi, koska suo on säilynyt ennallaan.

Kulkua helpottamaan on tehty alueen halkaiseva retkeilyreitti, jonka varrelta löytyy myös autiotupia. Kaiken kaikkiaan suojelualueella on viisi autiotupaa sekä tulistelupaikkoja.

Martimoaapa

Martimoaavan-Lumiaavan-Penikoiden soidensuojelualue Etelä-Lapissa on yksi Pohjois-Suomen tärkeimpiä suoluonnon suojelukohteita.

Kohde on erittäin merkittävä uhanalaisten lintujen pesimä-alue. Soiden lisäksi alueella on edustavia vanhoja metsiä.

Metsähallituksen eräluvista alue löytyy nimellä **2618 Keminmaa-Simo**. Alueelle voi ostaa pienriistolupia.

Viivi Matinlompolo päästää Pekon irti ja lähtee kohoamaan vaaraan, jonka nimi on Yli-Penikka. Penikat ovat osa Kivaloiden vaarajonoa, joka ylittää sadan kilometrin matkan Etelä-Lapista Itä-Lappiin.

Metsä on komeaa ja vaihtelevaa, se muistuttaa ikimetsää. Notkelmissa on rehevää kuusikkoa, ylärinteissä männyt näyttävät siltä, kuin olisivat olleet siinä aina. Alueella tehtiin sodan jälkeen hakkuita, mutta osa metsistä on edelleen käytännössä luonnontilaisia.

Matinlompolo ihastelee metsää ja aprikoi, että näissä lähtöpaikan lähimetsissä metsästyspaine saattaa olla aika kova. Emme tiedä sitä, mutta vaaran rakkavikkoon saavuttaessa ei ole tullut vastaan merkkiäkään linnuista. Polulla toljottanut arka ajokoira ja yksinäisyyttään konkottanut korppi ovat ainoita luonnonluomia, jotka olemme nähneet.

Matinlompoloa ihmetyttää, ettei hän ole koskaan edes kuullut tästä paikasta, vaikka on asunut jo vuosia Rovaniemellä ja sitä ennen Pellossa. Molemmat ovat samalla nurkalla Suomea.

Viivi Matinlompolo on erästellyt aina ja kasvanut todelliseen eräperheeseen.

Viisihenkisestä perheestä äiti, isä ja velikin metsästävät.

Ukki ja isä veivät lapset metsään jo nuorena. Matinlompolo muistaa, miten heillä oli veljen kanssa tapana kantaa isän tavarointa jahtireissuilla.

Toinen kantoi reppua ja toinen asetta, jonka perä viisti maata. He olivat ylpeitä, kun saivat osallistua.

Metsästyskortin Matinlompolo suoritti kymmenen vanhana, ensimmäisen kanallinnun hän sai kaksitoistavuotiaana. Hän muistaa pyyn pudotuksen elävästi.

– Isä puhui silloin puhelimeen. Kun ammuin, isä sanoi, että nyt häätty lopettaa, tyär ampu justiin ensimmäisen linnun. Pitää mennä opettamaan suolistus, Matinlompolo hymyilee.

Kun jahdit olivat ohi, perhe rupesi pilkille. He kiersivät ahkerasti kisoja Ruotsissa ja Suomessa aina SM-kisoja myöten. Kesällä

istuttiin ongella tai uisteltiin haukea kotijoella Konttajoella.

Pari vuotta sitten Matinlompolo sai tyttären, ja jahdissa laukkominen rauhoittui pariaksi vuodeksi.

– Tänä vuonna olen sitten koettanut kelata kiinni menetettyjä syksyjä. Onneksi tytön isä ei metsästä, joten mie voin nauttia täysillä, Matinlompolo nauraa.

Ennen tyttären syntymää Matinlompolo harrasti viimeiseen asti. Hän muistaa hirvijahtireissun, jolloin tornissa iski aamupahoinvointi.

– Kävin tornin juurella oksentamassa ja nousin sitten torniin jatkamaan jahtia.

Lapsensa hän aikoo viedä metsälle heti kun jalat kantavat. Makkaranpaistossa on jo käyty.

Nykyään Matinlompolon jahtikausi alkaa syyskuussa kanalintujahdilla ja hirvijahtilla. Kun kanallinnustus on ohi, jatketaan hirvijahtia, jos lupakameleita juoksee vielä.

Viime kesänä hän innostui perhokalastuksesta ja perhon sitomisesta. Hän ehti tehdä monta reissua pohjoisen joille.

– Kun saadaan jahdit pakettiin, täytyy taas kaivaa perhopenkki esille.

Viivi Matinlompolo

29-vuotias rovaniemeläinen metsästäjä, kalastaja ja eräilijä. Kotoisin Pellon Matinlompolosta.

Päivittää eräretkistään Instagrammissa nimellä @vmatinlompolo. Hänellä on yli 3300 seuraajaa.

Pekko käy pieniä pistoja ja palaa takaisin emäntänsä luo. Se tuntuu vierastavan outoja ukkoja ja lunta, jota on vaarassa enemmän kuin alhaalla kuusikossa.

Viivi Matinlompolo kirjittää Pekkoa töihin, ja Pekko hyppii matkoihinsa. Matinlompolo jatkaa tarinointiaan. Juttuja on paljon, ja ne kaikki ovat kotoisin Pellon takamailta. Hän sanoo, ettei ole koskaan oppinut metsästäämään Rovaniemellä. Tutut metsät vetävät häntä puoleensa.

Viimeksi hirvijahdissa he saivat isänsä kanssa kahdestaan vasan ja uroksen. Matinlompolo käveli koiranaisena, isä siirsi passiaan kaksikon kulkusuunnan mukaan. Kun hirvet kaatuivat, oli hommaa saada ne roikkumaan. Onneksi äiti ja yksi seuran miehistä ehtivät kaveriksi.

Yleensä Matinlompolo metsästäää yksin. On niin hyvä mennä ja tulla mielensä mukaan, antaa ajatuksen laukata ja levätä.

– Metsä on aina ollut minulle pakopaikka. Käyn tuulettamassa päätä. Jo se on minulle palkinto, että pääsen metsään.

Yksin kulkiessaan Matinlompolo seuraillee koiran työskentelyä ja samalla matkustaa muistoihinsa. Tutut metsät ovat täynnä sattumuksia takavuosilta. Hän muistaa, kuinka kuuron yllättäessä piiloutui isänsä kanssa vankan kuusen alle sateelta suojaan, miten kulki vaarin kanssa kairojaan. Kotikairassa löytyy kelo, johon hän on kaivertanut nimikirjaimensa joskus kauan sitten.

Täällä ei ole mitään sellaista. Tämä on Matinlompololle tyhjä taulu, tabula rasa, metsä vailla tarinoita. Mutta ei Matinlompolo moittia osaa. Metsät ovat hienot,

kunhan löytyisi jostakin lintuja, ja Pekko innostuisi niitä etsimään.

Matka jatkuu. Matinlompolo tarpoo yli märän suokaistaleen ja pyyhkii kaulaansa. On hiki. Pekko on vihdoin lähtenyt loitomalle. Matinlompolo vähentää paitoja ja katsoo tutkaansa. Koira on pyörähtänyt takaviistoon ja sassaroi nyt jäljillämme.

Saavumme aukean suon reunaan, tätä maisemaa tässä kairassa riittää. Hötylumi on satanut sulaan maahan ja suo on vielä raskas kulkea. Kaira on täysin kuollut, linnut ja eläimet tietymättömissä. Pekko näyttää kuuhailevan autolla. Matinlompolo hymähtää. Sinne kai meidänkin on lähdeittä.

Pekko ei ole ollut parhaimmillaan tänään. Syksyn mittaan on ollut erilaisia, hyviäkin reissuja. Lintuja on löytynyt ja niitä on saatu. Koira on ottanut harppauksia eteenpäin.

– Odotan jo ensi syksyä, että millainen se on sitten.

Ennallisuutta etsimässä

Elinympäristöjen ennallistaminen on nyt suosiossa. Olemme myöntäneet tehneemme metsä- ja maataloudessa valintoja, jotka ovat luonnolle vahingollisia. Soita on kuivatettu metsänkasvatukseen ja pelloiksi, järvien vedenpintoja on laskettu peltoalan lisäämiseksi ja mutkaisia puroja on perattu puutavaran uittoon sopiviksi.

Nykyisin on helppo tuomita nämä toimet kestäättömiksi ja luonnontilaa heikentäviksi. Voimistunut ilmastokeskustelu on heittänyt uusia ryynejä soppaan, ja luonnonvaroihin perustuvaa tuotantoa kritisoidaan kovemmin kuin koskaan aiemmin.

Sotien jälkeen arvot olivat toiset. Syrjäseutujen elinkeinojen turvaaminen oli tärkeää sen ajan hallitusohjelmassa. Niinpä soita ojitettiin työllisyystöinä, ja metsätyöt pitivät yhteiskuntarauhaa yllä ja sodista palanneen väen niukan leivän syrjässä kiinni.

Yhteiskunnan rakenteet ovat kehittyneet ja maailma muuttunut. Lisääntyvän ekologisen tiedon myötä silmämme ovat avautuneet huomaamaan Suomen luonnon muutoksen. Luonnon monimuotoisuus on ollut keskustelun valtavirrassa 1990-luvulta alkaen, ja monimuotoisuudesta huolehtiminen on jo vuosia ollut Metsähallituksen päätavoitteita.

Riista on oleellinen osa luonnon monimuotoisuutta. Hyvät riistakannat osoittavat, että luonto on kunnossa ja perusasiat toimivat. Lajien ja luontotyypin uhanalaisarvioinnit osoittavat valitettavasti toisenlaisia trendejä. Monet aiemmin yleiset vesilintulajit ovat muuttuneet uhanalaisiksi. Kanalinnuilla menee

keskimäärin paremmin, mutta tiheiden metsiköiden ja puronvarsien peruslintu pyy luokiteltiin hiljakkoin uhanalaiseksi. Siinä on meillä miettimistä.

Kukaan ei tarkasti tiedä, miksi kannat taantuvat. Elinympäristöjen muuttuminen ja lisääntymisolosuhteiden heikentyminen ovat varmasti päätekijänä monen lajin kohdalla, mutta vaikutussuhteet eivät ole yksinkertaisia. Voimme parantaa useiden riistalajien elinoloja muokkaamalla elinympäristöjä kohti tilaa, jossa ne ovat ennen olleet. Tästähän ennallistamisessa on kyse. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi suo-ojien täyttämistä sekä kosteikkojen rakentamista ja parantamista.

Voiko ennallisuuden saavuttaa? Mikä on oikea ”ennallisuusajan-kohta”? Kuka itse asiassa tietää, millainen luonto on ollut ennen ihmisen pitkäaikaista vaikutusta? Ilmasto on vaihdellut sadassa vuodessa paljon, eikä luonnon kelloa voi muutenkaan kääntää taaksepäin. Alkuluonnon lähtötilaa ei varmaankaan voida saavuttaa, mutta kadonneen luonnontilan tavoittelulla on taatusti hyviä vaikutuksia riistalle ja koko suomalaiselle luonnolle!

Antti Otsamo

Kestävän kehityksen päällikkö

Metsähallitus Metsätalous Oy

KANTOPUNNERRUS Jahdissa yläkroppa jää useimmiten työttömäksi. Peruspunnerrus on oiva liike saada veri kiertämään käsissä ja hartioissa. Sitä paitsi sen voi tehdä missä ja milloin vain.

HELPPO JUMPPA kesken jahdin

Syksyllä olo voi olla kuin koiralla, joka on maannut puoli vuotta häkissä. Metsässä voit jumppata niin, ettei kukaan näe.

✍️ Jere Malinen 📷 Jenni Ojala

Metsää en ole koskaan ymmärtänyt kilpaurheilukeskuksena, jossa pitäisi valjastaa itsensä antureihin ja mitata jokainen henkäyskin. Metsä on paikka, jonne voi paeta arkea. Huuhkajan huhuilu majavapassissa tai kasvoille lehtiä lennättävä syysmyrsky ovat antaneet enemmän kuin uusi askelennätys.

Kun vahtii työkseen näyttöpäätettä, syksyn ensimmäiset jah-tireissut ovat kropalle kovia rutistuksia. Ne ovat kuin syksyn ensimmäinen ajo koiralle, joka on maannut kesän kopissa.

Pieni jumppa hirvipassissa tai kanalintureissun taukotulilla tekee keholle hyvää.

Metsästäjän oikomishoidossa on vain pari ohjetta: tauolla ase on aina tyhjänä, eikä sillä osoitella sivuille.

Erilaisia liikkeitä voi keksiä itse: sellaisia, jotka tuntuvat hyvältä. Yksinkertaisen metsästäjän jumpan voi tehdä vaikka muiden metsästäjien katseilta piilossa.

KESKEN KÄVELYN

Kanalintujahdissa kertyy usein kilometrejä. Pyytä pillittäessä tai pystykorvan haukua kuunnellessa on hyvä nostaa jalka kannolle tai kivelle ja venyttellä nivusia, lantiota ja alaselkää. Pysy askel reippaana iltaan asti.

MUISTOJA KOULUN JUMPPATUNNILTA

Venytyслиike, jonka jokainen tietää. Ihmiskehon takaketju nilkoista ranteisiin kiittää kehonhuoltajaa.

SELKÄÄNSÄ SAANUT

Moderni versio sormien suoriin jaloin lattiaan laittamisesta. Todellinen ryhtiilike elämässään etukumaraan taipuneelle toimistotyöläiselle.

JAHTIKOIRAN VENYTYS

Jos maailmassa olisi vain yksi venytysliike, se olisi tämä. Liike venyttää pohkeita, takareisiä, pakaroita, lantiota, selkää, hartioita ja käsivarsia. Yksi liike!

KYLKIFILEET VETREIKSI

Varsinainen repun tai kakkosaseen kantajan liike. Molemminpuolinen tasainen venyttely saa selän suortumaan!

ETEEN JA SIVULLE VIE!

Miellyttävä lämmittelyliike, jota on hyvä tehdä passissa aikaa tappaessaan. Liikettä voi tehostaa pitämällä kädessä esimerkiksi reppua tai keppiä.

Metsästysluvat

Metsähallituksella on 124 aluetta pienriistan metsästykseseen. Lisäksi valtion alueilla voit pyytää suurriistaa. Kun olet hankkinut metsästyskortin, tarvitset vielä maanomistajan luvan metsästä. Valtion maille luvan saat Metsähallitukselta.

Lupien hintaan vaikuttaa kaksi asiaa: lupien myynnistä aiheutuvat kulut ja riistanhoidosta aiheutuvat kustannukset. Tulot ohjataan siis riistan hyväksi. Metsästysluvat on kiintiöity lupa-alueittain. Kiintiöinnillä varmistetaan riistakantojen kestävyys. Esimerkiksi huonona lintuvuonna lupia myydään vähemmän.

Pohjois-Suomessa henkilöllä, jonka kotipaikka on metsästyslain 8 §:n osoittamalla alueella, on oikeus metsästää kotikunnassaan valtion mailla ilman erillistä maksua.

NUORISOLUPA

Metsähallitus haluaa tukea nuorten eräharrastusta tarjoamalla nuorille edullisen ja helposti saatavan metsästysluvan. Jokainen alle 18-vuotias metsästyskortin omistaja pääsee metsästäämään nuorisoluvalla. Lupa oikeuttaa metsästäämään majavaa lukuun ottamatta kaikkea pienriistaa, myös kanalintuja.

Alle 15-vuotias voi metsästää pienriistaa sellaisen henkilön valvonnassa, joka on täyttänyt 18 vuotta ja jolla on aseiden hallussapitolupa. Nuori metsästäää tällöin aikuisen saaliskiintiön.

Luvan hinta

10 euroa

Metsästysaika: 1–7 vrk

Saaliskiintiö: ks. aikuisten päiväkiintiö

Hanki näin!

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Verkkokauppa Eräluvat.fi

MAJAVA

Majavametsälle pääset erillisellä majavaluvalla. Luvalla voi metsästää myös pienpetoja, piisamia, oravaa, villisikaa sekä rauhoittamattomia linnuista varista, harakkaa, naakkaa, harmaalokkia, merilokkia ja poronhoitoalueella korppia.

Luvan hinta

20 euroa / kausi

Lupa voimassa: 20.8.–30.4.

Hanki näin!

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Verkkokauppa Eräluvat.fi

PIENPEDOT

Pienpetojen metsästys on hyödyllistä riistan- ja ympäristönhoitoa. Sen vuoksi pienpetolupa on edullinen.

Pienpetoluvalla metsästettäviä pienpetoja ovat kettu, supikoira, minkki, näätä, kärppä, hilleri ja mäyrä. Pienpetoluvalla saa metsästää myös villisikaa, piisamia, oravaa sekä seuraavia rauhoittamattomia lintuja: korppi (poronhoitoalueella), varis, harakka, naakka, harmaalokki ja merilokki.

Luvan hinta

10 euroa / kausi

Lupa voimassa: 1.8.–30.4. Luvalla saa lisäksi pyytää minkkiä ja supikoiraa 31.7. saakka.

Hanki näin!

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Verkkokauppa Eräluvat.fi

KANALINNUT

Kanalintulupa kattaa kaiken pienriistan metsästyksen.

Lyhyet kanalintuluvat

Luvan kesto	Hinta
1 vrk	17 €

Lyhyen luvan voi ostaa enimmillään 7 vuorokaudeksi kerrallaan. Jokaisen vuorokauden hinta on 17 euroa.

Kiintiö: 4 saaliseläintä / vrk. Enintään kuitenkin 2 kanalintua / vrk, joista korkeintaan 1 metso / vrk. Yksi metsästäjä saa yhden kauden aikana metsästää enintään kaksi metsoa Metsähallituksen lupa-alueilla. **Ylä-Lapin alueilla 1601–1605, 1607–1609 ja 1613–1616** kanalintukiintiö on 3 riekkoa / vrk.

Hanki näin!

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Verkkokauppa Eräluvut.fi

Myyntin aloitus 2020

Kesäkuussa asetetaan myyntiin noin 50 % arvioidusta lupakiintiöstä. Lisää lupia tulee myyntiin elokuussa riistakanta-arvioiden pohjalta tehdyn suunnittelun ja metsästysaikojen mukaisesti.

Kesäkuussa kanalintulupia voi varata vain ajalle 10.9.–10.10. Elokuun lupamyynnistä lupia voi ostaa koko Maa- ja metsätalousministeriön vahvistamalle metsästysajalle.

Kesäkuussa 2020 metsästyslupia voi poikkeuksellisesti vain varata. Luvat maksetaan vasta elokuussa: eräpäivä on 15.8. Verkkokaupassa kaikkien asiakkaiden on kirjaututtava sisään, sillä lupia voi varata vain kirjautumalla.

Muutos johtuu poikkeusoloista. Metsästys on turvallista, mutta Metsähallitus haluaa varmistua kesän aikana siitä, että syksyllä myös matkustelu on suositeltavaa.

Metsästysalueen sijainti	Kevät	Syksy
Etelä-, Länsi- ja Itä-Suomen alueet	ma 8.6.	ma 24.8.
Salla, Savukoski, Pelkosenniemi, Sodankylä, Kemijärvi	ti 9.6.	ti 25.8.
Pohjanmaa, Kainuu	ke 10.6.	ke 26.8.
Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pello, Rovaniemi, Ranua, Simo, Tervola, Ylitornio, Posio	to 11.6.	to 27.8.
Enontekiö, Inari, Utsjoki	pe 12.6.	pe 28.8.

Tarkista myyntipäivät www.eräluvut.fi. Myynti alkaa mainittuna päivänä kello 9 aamulla.

Kausiluvat

Kausilupa:	130 €
Jousimetsästäjän kausilupa:	65 €
Lapin kaupunkilaisten kausilupa (Kemi ja Tornio):	67 €

Kiintiö

20 saaliseläintä / kausi, joista korkeintaan 10 metsäkanalintua. Lisäksi sama päiväkohtainen kiintiö kuin lyhytaikaisissa kanalintuluvissa. Enintään kaksi metsoa / syksy.

Kausiluvan hakeminen

Kausilupia haetaan aina huhtikuun aikana. Seuraava haku on huhtikuussa 2021. Tarkemmat ohjeet ja haettavissa olevat alueet: www.eräluvut.fi.

Talvimetsästys

Urosteeren ja -metson metsästys on mahdollista tammikuussa, ellei Maa- ja metsätalousministeriö sitä asetuksellaan rajoita. Mahdollisesta lupamyynnistä tammikuulle tai syyskauden jatkumisesta joulukuulle ilmoitamme Eräluvut.fi-sivustolla elokuussa.

VESILINNUT JA JÄNIS

Vesilintu- ja jänislupa oikeuttaa metsästämään kaikkea muuta pienriistaa kuin kanalintuja. Metsästäjät voivat hankkia tämän edullisemman pienriistaluvan myös kanalintukaudelle esimerkiksi jänisjahtia tai sorsastusta varten.

Lyhyet luvat

Luvan kesto	Hinta
1 vrk	10 €

Kiintiö: 3 saaliseläintä / vrk. Ei sisällä kanalintuja eikä majavaa.

Hanki näin!

Luvat tulevat myyntiin 15.6.2020 klo 9.00.

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Verkkokauppa Eräluvut.fi

Kausiluvat

Osakautilupa (1.11.–30.4.)	55 €
Kausilupa (1.8.–30.4.)	80 €
Jousimetsästäjän kausilupa (1.8.–30.4.)	40 €

Kiintiö: 15 saaliseläintä / kausi. Sama päiväkohtainen kiintiö kuin päiväluvuissa.

Alueet: Kausilupia vesilintujen ja jäniksen pyyntiin ei pääsääntöisesti voi ostaa alueille, joille voi hakea kanalintukausilupia. Tarkista alueet Eräluvut.fi-sivustolta!

Hanki näin!

Kausiluvat tulevat myyntiin 15.6.2020 klo 9.00.

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Verkkokauppa Eräluvut.fi

HIRVI

Valtion maiden hirvenmetsästysalueita haetaan aina tammikuun aikana. Seuraava haku on tammikuussa 2021. Alueluvan saaneet hakevat erikseen pyyntilupaa Suomen riistakeskukselta huhtikuun loppuun mennessä.

Alueluvan haku

Lupahakujärjestelmä:

lupahaku.eraluvat.fi

Hakemus tulee jättää 1.2.2021 klo 16.00 mennessä.

Alueet: www.eraluvat.fi

Lupahakujärjestelmässä hakija voi hyödyntää edellisvuonna jättämänsä hakemusta uuden hakemuksen pohjana. Hakemusajan päättymisen jälkeen hakemukseen ei enää voi lisätä ampujia. Hakemusta voi täydentää vain puutteellisten tai muuttuneiden tietojen osalta (esim. osoite).

Myynti

Hakija saa laskun päätöksen mukana. Metsästyslain 8 §:n alueella kauden hinta on 45 euroa jokaisesta ulkopaikkakuntalaisesta metsästäjästä. 8 §:n alueen ulkopuolella hinta on 0,25–0,40 euroa hehtaarilta (+ alv).

Hirvijahdin vieraat

Hirviseurue, joka on saanut alueluvan, voi ottaa vieraita mukaan metsälle syksyllä. Vieraiden on hankittava henkilökohtainen 15 euron vuorokausilupa, joita voi ottaa enintään 15 vuorokaudelle.

Myynti

Lupahakujärjestelmä:

lupahaku.eraluvat.fi

Hyväksytyyn hakemukseen voi järjestelmässä lisätä vieraslupa, joka maksetaan verkkopankkitunnuksilla. Muista maksutavoista syksyllä 2020 tiedotetaan Eräluvat.fi-sivustolla.

Lisätietoja www.eraluvat.fi

SUURPEDOT

Karhulupa poronhoitoalueelle

Metsästyslain 8 §:n alueella ei oman kunnan alueelle tarvita erillistä karhunmetsästyslupaa. Ulkopaikkakuntalainen metsästäjä sen sijaan tarvitsee Metsähallitukselta aina henkilökohtaisen karhunmetsästyslupaa. Luvan tarvitsevat myös ne paikalliset, jotka asuvat poronhoitoalueella, mutta 8 §:n alueen ulkopuolella. Lupa maksaa 50 euroa kaudelta ja 25 euroa vuorokaudelta.

Karhunmetsästys poronhoitoalueella jatkuu, kunnes Suomen riistakeskuksen myöntämä kiintiö on täynnä tai metsästysaika päättyy.

Jokaisesta kaadosta on jätettävä lakisääteinen saalisilmoitus Oma riista -verkkopalvelussa.

Myynti

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Verkkokauppa Eräluvat.fi

Karhulupa poronhoitoalueen ulkopuolelle

Poronhoitoalueen ulkopuolella karhu on täysin rauhoitettu, ja sen metsästyksen tarvitaan aina Suomen riistakeskuksen myöntämä poikkeuslupa. Valtion alueet ovat yleensä mukana yhteislupa-alueessa, jolle poikkeusluvat myönnetään. Valtion alueille pääsee karhumetsälle maksamalla Metsähallituksen henkilökohtaisen metsästyslupaa ja ilmoittautumalla yhteislupa. Lisätietoja Eräluvat.fi-sivuilta tai alueen eräsuunnittelijalta.

Myynti

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Susi- ja ilveslupa

Suden ja ilveksen metsästys vaatii aina Suomen riistakeskuksen myöntämän poikkeuslupaa. Valtion alueet ovat yleensä mukana yhteislupa-alueessa, jolle poikkeusluvat myönnetään. Poikkeuslupan hakijan on hankittava Metsähallituksen aluelupa, ellei suurpetojen metsästystä ole jo sisällytetty alueella voimassa oleviin vuokrasopimuksiin.

Alueluvan alueella valtion mailla metsästävä henkilö tarvitsee lisäksi henkilökohtaisen metsästyslupaa, ellei alueluvan hinta ole pinta-alaperusteinen. Metsästyslain 8 §:n alueella omassa kunnassa metsästävä ei tarvitse erillistä Metsähallituksen lupaa. Lisätietoja Eräluvat.fi-sivuilta tai alueen eräsuunnittelijalta.

Myynti

Puhelinpalvelu 020 69 2424, arkisin klo 9–16.

Metsästyslupa Suomen riistakeskuksen poikkeusluvalla tapahtuvaan, vahinkoa aiheuttavan tai turvallisuutta vaarantavan suurpedon metsästyksen seuruelupana maksaa 5 euroa henkilöltä.

Tarkistathan aina tarkemmat lupaehtod ja toimintaohjeet Eräluvat.fi-palvelusta!

Pienriistan metsästysalueet

Pienriistan metsästysalueilla voi metsästää muun muassa kanalintuja, vesilintuja ja jäniksiä. Kaikille alueille saa vuorokausilupia ja useimmille myös kausilupia. Tämän voit tarkistaa kohteen omalta sivulta [Eräluvut.fi](http://eräluvut.fi)-palvelusta.

Lue metsästysasiat ja kohdetiedot: www.eräluvut.fi

Alueen kartta: www.eräluvut.fi ja www.retkikartta.fi

Etelä-Suomi

6671 Evo

Hämeenlinna,
Etelä-Häme

6674 Keihäsjärvi

Loppi, Etelä-Häme

6675 Vesijako

Padasjoki, Etelä-Häme

Länsi-Suomi

5636 Lestijärvi

Lestijärvi, Pohjanmaa

6612 Perho

Perho ja Halsua,
Pohjanmaa

6613 Kivijärvi

Kivijärvi, Kinnula ja
Perho, Keski-Suomi;
Pohjanmaa

6614 Linkkilä

Alajärvi, Perho, Vimpeli
ja Kyyjärvi, Keski-Suomi;
Pohjanmaa

6615 Vahanka

Karstula, Kyyjärvi
ja Soini, Keski-Suomi;
Pohjanmaa

6616 Mäkelä

Pylkönmäki, Keski-Suomi

6617 Kukko-Multia

Pylkönmäki ja Multia,
Keski-Suomi

6619 Arpainen

Soini ja Ähtäri, Pohjanmaa

6620 Ähtäri

Ähtäri ja Multia, Keski-Suomi; Pohjanmaa

6630 Kinnula

Kinnula, Keski-Suomi

6631 Luotonen

Pihtipudas ja Viitasaari,
Keski-Suomi

6632 Valkeismäki-Purala

Pihtipudas ja Viitasaari,
Keski-Suomi

6635 Äänekoski

Saarijärvi, Karstula,
Viitasaari, Kannonkoski,
Äänekoski, Keski-Suomi

6642 Virrat

Virrat ja Ähtäri, Pohjois-Häme; Pohjanmaa

6643 Parkano

Parkano, Karvia, Kihniö
ja Ikaalinen, Satakunta

6645 Kuru

Kuru, Ruovesi ja Virrat,
Pohjois-Häme

6651 Orivesi

Orivesi, Juupajoki, Ruovesi, Jämsä, Tampere,
Pohjois-Häme

6661 Muuratjärvi

Jyväskylän, Muurame,
Jämsä, Keski-Suomi

6663 Toivakka

Toivakka, Jyväskylä,
Joutsa, Luhanka,
Keski-Suomi

6666 Kuhmoinen

Kuhmoinen, Pohjois-Häme

6676 Uudenkaupungin Harmaaletot

Uusikaupunki

6677 Rauman Bokreivit

Rauma

6678 Porin Räyhät

Pori, Satakunta

6679 Merikarvian Kasalabädanin luodot

Merikarvia

Itä-Suomi

6633 Heiniperä

Kiuruvesi, Pohjois-Savo

7603 Rahustenaho-Levämäki

Vieremä, Pohjois-Savo

7604 Jyrkkä-Kontio

Sonkajärvi ja Rautavaara,
Pohjois-Savo

7614 Siera-Yöttäjä

Rautavaara ja Nurmes,
Pohjois-Savo; Pohjois-Karjala

7621 Hirvivaara-Rostua

Nurmes, Rautavaara
ja Juuka, Pohjois-Savo;
Pohjois-Karjala

7626 Peurajärvi

Nurmes, Pohjois-Karjala

7625 Mujejärvi

Nurmes, Pohjois-Karjala

7630 Kiikkukangas

Polvijärvi, Pohjois-Karjala

7635 Kukkaro-Lakla

Lieksa, Pohjois-Karjala

7638 Elimo-Kitsi-Piilo

Lieksa ja Ilomantsi,
Pohjois-Karjala

7642 Kuora-Kontio-vaara-Uimaharju

Joensuu ja Lieksa,
Pohjois-Karjala

7652 Ilomantsi

Ilomantsi, Pohjois-Karjala

7668 Heinävesi

Heinävesi ja Liperi, Etelä-Savo; Pohjois-Karjala

7675 Leipämäki

Savonlinna, Etelä-Savo

7680 Lohikoski-Likastenperä

Punkaharju ja Sulkava,
Etelä-Savo

7685 Pyylampi

Kuopio, Pohjois-Savo

7689 Tervanen-Leikko-Pusa

Pieksämäki, Etelä-Savo

7690 Nikkarila

Pieksämäki, Etelä-Savo

7693 Sorsasalo-Ahveninen

Joroinen, Pieksämäki ja
Leppävirta, Etelä-Savo;
Pohjois-Savo

7697 Luotola

Mikkeli, Etelä-Savo

Pohjanmaa, Kainuu

5601 Paltamo

Paltamo, Kainuu

5602 Hossa

Suomussalmi, Kainuu

5603 Martinselkonen

Suomussalmi, Kainuu

5604 Itä-Suomussalmi

Suomussalmi, Kainuu

5605 Länsi-Suomussalmi

Suomussalmi, Kainuu

5608 Puolanka

Puolanka, Kainuu

5611 Hyrynsalmi-Ristijärvi

Hyrynsalmi ja Ristijärvi,
Kainuu

5613 Sotkamo

Sotkamo, Kainuu

5614 Kajaani

Kajaani, Kainuu

5615 Vuolijoki

Kajaani, Kainuu

5616 Vaala

Vaala, Oulu

5617 Länsi-Kuhmo

Kuhmo, Kainuu

5618 Itä-Kuhmo

Kuhmo, Kainuu

5619 Etelä-Kuhmo

Kuhmo, Kainuu

5620 Länsi-Kuusamo

Kuusamo, Oulu

5621 Pohjois-Taivalkoski

Taivalkoski, Oulu

5622 Etelä-Taivalkoski

Taivalkoski, Oulu

5623 Kouva

Pudasjärvi, Oulu

5624 Syöte

Pudasjärvi, Oulu

5625 Etelä-Pudasjärvi

Pudasjärvi, Oulu

5626 Yli-Ii

Oulu ja Ii, Oulu

5627 Röyttä

Ii, Oulu

5628 Utajärvi

Utajärvi, Oulu

5629 Kantojärvi

Tyrnävä, Oulu

5630 Pyhäntä

Pyhäntä ja Siikalatva,
Oulu

5631 Riikinhovi

Pyhäjärvi ja Kärsämäki,
Oulu

5632 Isokangas

Ylivieska, Haapavesi
ja Oulainen, Oulu

5633 Rahja

Kalajoki, Oulu

5634 Sievi

Sievi ja Reisjärvi, Oulu

5635 Haapajärvi-Reisjärvi

Haapajärvi, Reisjärvi ja
Pyhäjärvi, Oulu

5637 Itä-Kuusamo

Kuusamo, Oulu

5638 Korpihovi

Pyhäjärvi ja Haapajärvi, Oulu

5639 Länsi-Pudasjärvi

Pudasjärvi, Oulu

5640 Muhos

Muhos ja Utajärvi, Oulu

Lappi**2602 Muonio**

Muonio, Lappi

2604 Kolari

Kolari, Lappi

2606 Pello

Pello, Lappi

2609 Ylitornio

Ylitornio, Lappi

2611 Pokka-Pulju

Kittilä, Lappi

2612 Levi

Kittilä, Lappi

2613 Maunu

Kittilä, Lappi

2614 Meltaus

Rovaniemi, Lappi

2615 Rovaniemi

Rovaniemi, Lappi

2616 Herankaira

Rovaniemi, Lappi

2617 Tervola

Tervola, Lappi

2618 Keminmaa-Simo

Keminmaa ja Simo, Lappi

2619 Ranua

Ranua, Lappi

2620 Posio

Posio, Lappi

3602 Kemijärvi

Kemijärvi, Lappi

3606 Vasaselkä

Sodankylä, Lappi

3607 Sorvorta

Savkoski, Lappi

3608 Tulppio

Savkoski, Lappi

3609 Vintilä

Savkoski, Lappi

3610 Kemi-Kuro

Savkoski, Lappi

3611 Naruska-Tuntsa

Salla, Lappi

3612 Vilma-Savina

Salla, Lappi

3613 Itäinen Pelkosenniemi

Pelkosenniemi, Lappi

3614 Läntinen Pelkosenniemi

Pelkosenniemi, Lappi

3615 Lokka-Porttipahta

Sodankylä, Lappi

3616 Koitelainen

Sodankylä, Lappi

3617 Pomo-Rajala

Sodankylä, Lappi

1601 Karigasniemi

Utsjoki, Lappi

1602 Paistunturi

Utsjoki, Lappi

1603 Kaldoaivi

Utsjoki, Lappi

1604 Nuorgam

Utsjoki, Lappi

1605 Näätämä

Inari, Lappi

1606 Vätsäri

Inari, Lappi

1607 Kaamanen

Inari, Lappi

1608 Muotkatunturi

Inari, Lappi

1609 Angeli

Inari, Lappi

1610 Hammastunturi

Inari, Lappi

1611 Kuttura

Inari, Lappi

1612 Tsarmitunturi

Inari, Lappi

1613 Käsivarsi

Enontekiö, Lappi

1614 Hetta-Karesuvanto

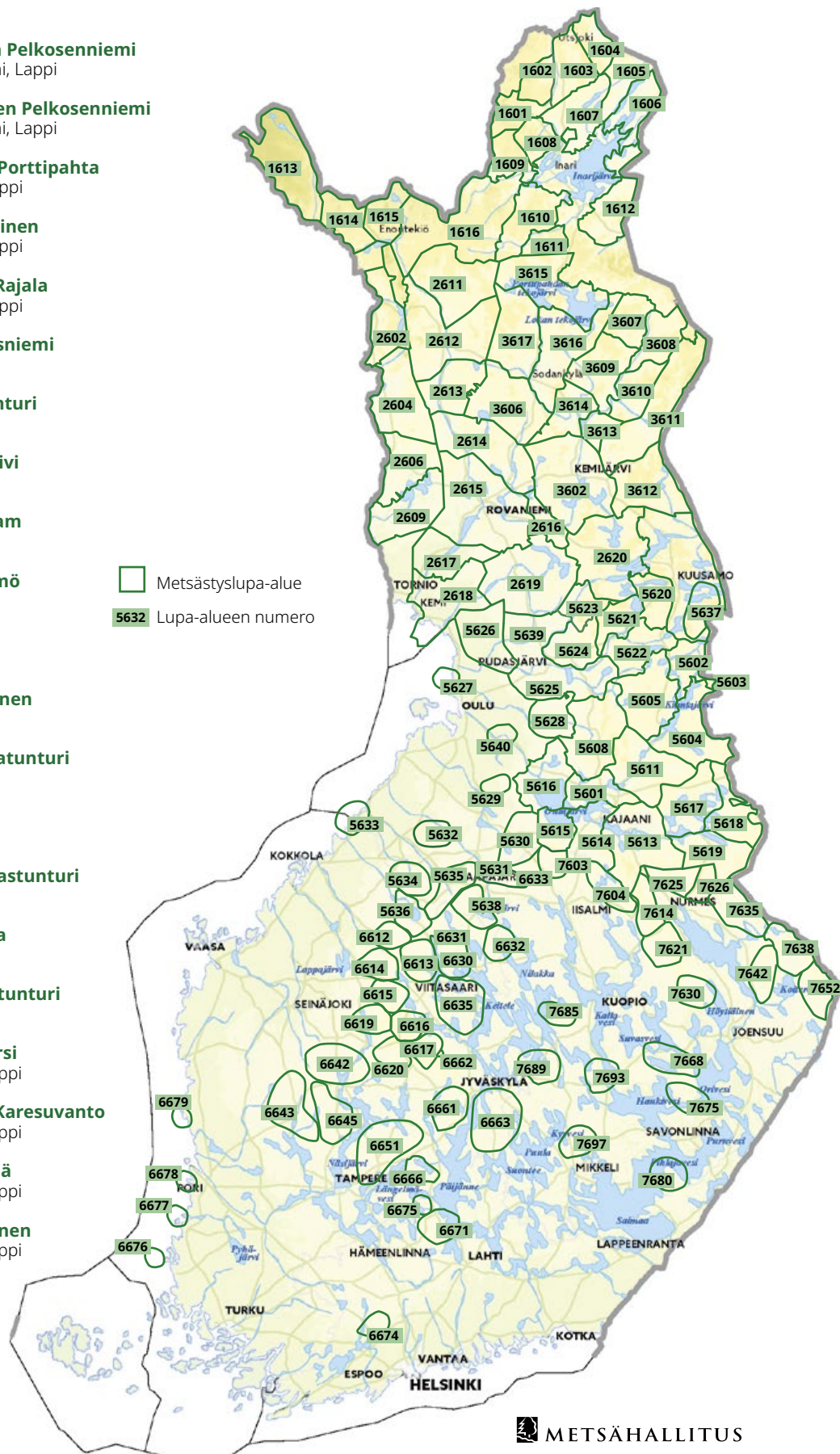
Enontekiö, Lappi

1615 Näkkälä

Enontekiö, Lappi

1616 Nunnanen

Enontekiö, Lappi

Me palvelemme metsästysasioissa

Metsähallitus palvelee sinua metsästysasioissa valtion mailla. Apuna metsästyksen asiantuntijoilla on joukko hanketyöntekijöitä, kausivalvoja tai yksityistä työvoimaa. Erävalvonnasta vastaavat erätarkastajat.

Johtoryhmä

Jukka Bisi
Erätalousjohtaja
Puolanka
0206 39 6611

Ahti Putaala
Ylitarkastaja
Oulu
0206 39 6619

Aku Ahlholm
Viestintäpäällikkö,
Kiepin päätoimittaja
Oulu
0206 39 4660

Hannaleena Aarnio
Kehityspäällikkö
Oulu
0206 39 6621

Jari Haarala
Tietohallintopäällikkö
Oulu
0206 39 6239

Pirjo Halme
Suunnittelija,
talousasiat
Oulu
0206 39 6623

Hankkeet

Sakari Mykrä
Projektipäällikkö,
Metsäpeura-Life
Pori
040 752 7800

Milla Niemi
Suunnittelija,
Metsäpeura-Life
Pori
0206 39 4022

Tiina-Maria Siipola
Projektipäällikkö,
Eräluvut-uudistus
Oulu
0206 39 4069

Etelä-Suomi

Jussi Viitanen
Erätalouspäällikkö
Vantaa
0206 39 4584

ERÄSUUNNITTELIJAT

Juha Tuomola
Pirkanmaa, Häme
Hämeenlinna
0206 39 5344

Samuli Karppinen
Kaakkois-Suomi
Jyväskylä
040 6515292

Markus Pekkinen
Itä-Suomi
Lieksa
0206 39 5045

Timo Ruuska
Keski-Suomi
Jyväskylä
0206 39 4136

Simon Andersson
Rannikko
Turku
0206 39 4009

Pohjanmaa

Erkki Turtinen
Erätalouspäällikkö
Oulu
0206 39 6616

ERÄSUUNNITTELIJAT

Heikki Väyrynen
Kainuu
Kajaani
0206 39 6355

Mikko Rautiainen
Erikoissuunnittelija; Metsästys-
asiat: Pohjois-Pohjanmaa,
kansainvälisyys, aluetalous
Oulu
0206 39 6001

Timo Eskola
Koillismaa
Pudasjärvi
0206 39 6523

Matti Kela
Kainuu
Suomussalmi
0206 39 6482

KALAVEDEN- JA RIISTANHOITAJAT

Pekka Kilpeläinen
Metsäpeura-asiat
Kuhmo
040 7285150

Lappi

Pirjo Ilvesviita
Erätalouspäällikkö
Rovaniemi
0206 39 7123

ERÄSUUNNITTELIJAT

Pasi Kamula
Itä-Lappi
Rovaniemi
0206 39 7691

Aki Kiiskinen
Länsi-Lappi
Rovaniemi
0206 39 7063

Nilla Aikio
Itä-Lappi
Rovaniemi
0206 39 7629

Janne Mustikkamaa
Ylä-Lappi
Ivalo
0206 39 7084

Asiakaspalvelu ja viestintä

Lupamyynjät vastaavat numerossa 020 69 2424 arkisin 9–16.
Lisäksi metsästyslupia myyvät useat Metsähallituksen luontokeskukset.
Yhteystiedot www.luontoon.fi.

ASIAKASPALVELU

Ritva Aho
Palvelupäällikkö
Haapajärvi

Virpi Lepistö
Suunnittelija
lupamyyni
Savonlinna

Paula Niiranen
Suunnittelija
lupamyyni
Jyväskylä

Outi Huhtala
Suunnittelija
lupamyyni
Salla

Irina Vaattovaara
Suunnittelija
lupamyyni
Oulu

Sähköpostit:

etunimi.sukunimi@metsa.fi

Puhelin:

vaihde 0206 39 4000

Henkilökohtaiset numerot:

0206 39 + henkilökohtainen
alanumero

Eräluvien palvelunumero:

020 69 2424

Eräluvut netistä ja muut tiedot eräasioista:

www.eräluvut.fi

JÄRJESTELMÄT

Nelli Kihniä
Suunnittelija
järjestelmät
Kuusamo
0206 39 6057

VIESTINTÄ

Tanja Vallo
Erikoissuunnittelija
verkkoviestintä
Oulu
0206 39 6207

Jyri Jokiranta
Suunnittelija
järjestelmät ja
asiakaspalvelu
Rovaniemi

Kirsi Suojoki
Erikoissuunnittelija
Vantaa
0206 39 4002

Erätarkastajat

Metsähallituksella on 12 erätarkastajaa, jotka valvovat metsästystä, kalastusta ja maastoliikennettä yhdessä mm. poliisin ja rajavartijoiden kanssa. Erätarkastajilla on poliisiin verrattavat valtuudet, ja suurin osa heistä onkin koulutukseltaan poliiseja.

Juha Ahonen
Erävalvonnan
ylitarkastaja
0206 39 7060

Teresa Kungas
Itä-Lappi
0206 39 4043

Markus Aho
Pohjanmaa, Pohjanlahti
040 158 8820

Tommi Suonpää
Etelä-Suomi, Suomen-
lahti, Selkämeri
040 186 2001

Jari Liimatainen
Ylä-Lappi
0400 392 726

Vesa Ihalempiä
Etelä-Lappi
040 701 5136

Heikki Taipale
Etelä- ja Länsi-Suomi
040 664 7325

Tobias Peura
SusiLIFE
0206 39 4176

Mika Seurujärvi
Länsi-Lappi
040 771 4692

Jani Suua
Koillismaa
040 631 2655

Jyrki Turpeinen
Pohjois-Karjala
0400 950 482

Heikki Säkkinen
(virkavapaalla)

Seppo Toikkanen
Kainuu
040 178 9632

Antti Niemi
Itä-Suomi
040 482 6197

Etänä erätunnelmiin!

Poikkeuksellisen kevään vuoksi julkaisemme netissä valitun kokoelman erätarinoita; sattumuksia ja ihmeitä luonnon helmasta. Nämä eräelämykset voi kokea turvalliselta etäisyydeltä, kotoa poistumatta! Lue tarinat ja lähetä oma eräkokemuksesi osoitteessa [Eräluvat.fi/tarinat](https://eräluvat.fi/tarinat)